Ազգ

Azg
armenian daily

4 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1997, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 20 (1274)

ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարը Երեւան կայցելի փետրվարի 12-ին

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Փետրվարի առաջին կեսին ծրագրված է ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանայի այցը անդրկովկասյան տարածաշրջան: ՆԱՏՕ-ի բարձրաստիճան պաշտոնյան եւ նրան ուղեկցող անձինք Հայաստան կժամանեն փետրվարի 12-ի առավոտյան: Այցելության ծրագրով նախատեսված են պարոն Սոլանայի հանդիպումները ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի, ԱԺ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանի, վարչապետ Արմեն Սարգսյանի, ՀՀ արտաքին գործոց եւ պաշտպանության նախարարների հետ:

Նույն օրը Խավիեր Սոլանան «ՆԱՏՕ-ն հետսառըպատերազմյան շրջանում» թեմայով դասախոսությամբ հանդես կգա Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի մեծ դահլիճում:

Ընդունելությունների տանը կկայանա ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարի եւ ՀՀ արտգործնախարար Ալեքսանդր Արզումանյանի համատեղ մամուլի ասուլիսը:

ՆԱՏՕ-ի ղեկավարը Հայաստանից կմեկնի փետրվարի 13-ին:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Ամերիկայի դեսպանը կարեւորում է Հայաստանի հետ տնտեսական հարաբերությունները

Ղարաբաղի խնդրում տեսակետների փոփոխություն չկա

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

«Ամերիկան կաջակցի Հայաստանին ժողովրդավարության զարգացման ճանապարհին», այս հայտարարությունը երեկ մի անգամ եւս կրկնեց Հայաստանում Միացյալ Նահանգների արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Պիտեր Թոմսոնը, անդրադառնալով ՀՀ վարչապետ Արմեն Սարգսյանի ԱՄՆ կատարած այցին եւ նշելով, որ ինքը ներկա է եղել նրա եւ Միացյալ Նահանգների կառավարության ներկայացուցիչների բոլոր հանդիպումներին: Պատասխանելով հարցերից մեկին, կապված հանրապետությունում վաղաժամկետ խորհրդարանական ընտրությունների հետ, դեսպանը նշեց, թե «որեւէ ճնշում չի եղել»: Նրա ասելով, դա Հայաստանի ներքին քաղաքականության համար կարեւոր ու նուրբ հարց է, եւ միայն հայերն իրենք կարող են լուծել: Դեսպանը տեղեկացրեց նաեւ, որ այդ հարցը Արմեն Սարգսյանը շոշափել է իր մի քանի հանդիպումների ընթացքում, բայց թե ինչ մեկնաբանություն է տվել ՀՀ վարչապետը, նա չասաց: Խորհուրդ տալով այդ մասին հարցնել հենց Արմեն Սարգսյանին, դեսպան Թոմսոնը նշեց, թե Հայաստանի վարչապետի այցը ժամանակին էր, քանի որ ՀՀ անկախության հռչակումից հետո երկու երկրների նախագահները վերընտրվել են իրենց պաշտոնում, եւ կարեւոր էր նախկինում հաստատված կապերի խորացումը: Ընդգծելով, որ վարչապետի այցը արդյունավետ էր, պրն Թոմսոնը տեղեկացրեց, թե այս տարի ԱՄՆ-ը Հայաստան կուղարկի 30 մլն դոլարի գազ: Հայտնի է, որ անցած տարի այդ ծրագիրը իրականացվեց 15 մլն դոլարի սահմաններում, եւ Հայաստան հասցվեց թուրքմենական գազը: Այս տարվա ծրագրի համար թենդեր (մրցույթ) է հայտարարվել: Ամերիկյան կողմը ցանկացել է գազը ուղարկել այս տարվա երկրորդ կեսին, սակայն, ՀՀ վարչապետի պնդումներից հետո, գազը կմատակարարվի ապրիլ ամսից: Դեսպանը հայտնեց նաեւ, որ շուտով կստեղծվի հայ-ամերիկյան գիտական պայմանագիր, որով 1 մլն դոլար կծախսվի գիտության զարգացման ոլորտում: Բանակցություններ են տարվել նաեւ Հայաստանին ստրատեգիական բարեփոխումների վարկ տրամադրելու շուրջ: Դեսպանը խոսեց նաեւ այլ վարկերի տրամադրման մասին, ինչպես նաեւ հարկային համակարգում համագործակցելու մասին: Մարտ ամսին Հայաստան կժամանեն հարկային ոլորտի ամերիկացի մասնագետները հայ գործընկերների հետ համատեղ համաձայնագիր մշակելու նպատակով: Բացի այդ, ՀՀ վարչապետը հանդիպում է ունեցել պոտենցիալ ներդրողների հետ, եւ դրանցից մեկի արդյունքում անցած շաբաթ մի համաձայնագիր կնքվեց Հայաստանում ոսկու արդյունահանման համար: Դեսպանի կարծիքով, երբ ոսկու արդյունահանումը իրականացվի, Հայաստանը կմտնի ոսկի արդյունահանող աշխարհի 30 երկրների ցուցակը: Տես ➧ էջ 2

Վարչապետի ամերիկյան այցից ԱՄՆ դեսպանի հետ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

Ժիրայր Լիպարիտյանը քննադատեց Ադրբեջանի քաղաքականությունը

ՀՀ նախագահի գլխավոր խորհրդականի աշխատանքային այցը Եվրոպա

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես արդեն հաղորդվել է, ՀՀ նախագահի գլխավոր խորհրդական Ժ. Լիպարիտյանը հունվարի 23-24-ը մասնակցեց Անդրկովկասին նվիրված լոնդոնյան կոնֆերանսին, այնուհետեւ հանդիպումներ ունեցավ Լոնդոնում, Կոպենհագենում եւ Փարիզում:

Կոնֆերանսը կազմակերպված էր բրիտանական «Վերտեկ» ոչ կառավարական կազմակերպության կողմից՝ եվրամիության ՏԱՍԻՍ ծրագրի եւ Մեծ Բրիտանիայի արտաքին գործերի նախարարության օժանդակությամբ:

Ինչպես հայտնի է, կոնֆերանսին մասնակցել են Վրաստանից՝ խորհրդարանի նախագահ Զուրաբ Ժվանիայի գլխավորած պատվիրակությունը, Ադրբեջանից՝ ԱԳ փոխնախարար եւ Մեծ Բրիտանիայում Ադրբեջանի դեսպան Մամեդ Գուլիեւը:

Հայաստանի պատվիրակության կազմում էին Մեծ Բրիտանիայում Հայաստանի դեսպանի պաշտոնակատար Նունե Սարգսյանը, Ավստրիայում եւ ԵԱՀԿ-ում Հայաստանի դեսպան Աշոտ Ոսկանյանը:

Կոնֆերանսում քննարկվեցին Կովկասում առկա երեք հակամարտություններին՝ Աբխազիային, Հարավային Օսիային ու Լեռնային Ղարաբաղին, տարածաշրջանային խնդիրներին, նաեւ տարածաշրջանում Ռուսաստանի, ՄԱԿ-ի, ԵԱՀԿ-ի դերին առնչվող հարցեր: Կոնֆերանսին, բացի երեք հանրապետություններից, հրավիրված էին մասնակցելու նաեւ տարբեր երկրների դեսպաններ, պետական գործիչներ, դիվանագետներ, լրագրողներ, գիտաշխատողներ:

Կոնֆերանսը բացեց Մեծ Բրիտանիայի ԱԳ նախարարության պետքարտուղար սըր Նիկոլաս Բոնսորը, որը հակիրճ ներկայացրեց իր երկրի քաղաքականությունը տարածաշրջանի վերաբերյալ, վերահաստատեց Մեծ Բրիտանիայի զորակցությունը տարածքային ամբողջականության սկզբունքին, սակայն նշեց նաեւ, որ Լիսաբոնի գագաթաժողովը չի կարելի նկատել որպես առաջադիմություն Լեռնային Ղարաբաղի բանակցություններում: Տես ➧ էջ 2

ԵԱՀԿ պատվիրակությունը Ստեփանակերտում

Փետրվարի 1-ին ԼՂՀ ժամանեց ԵԱՀԿ պաշտոնական պատվիրակությունը՝ տարածաշրջանում ԵԱՀԿ գործող նախագահի ներկայացուցիչ Անջեյ Կասպարչիկի գլխավորությամբ: Պատվիրակության կազմում էր նաեւ Մինսկի խմբում Դանիայի ներկայացուցիչ Սյուզաննա Կրիստիանսենը: Այցելության ընթացքում բարձրաստիճան հյուրերը հանդիպեցին ԼՂՀ իշխանությունների ներկայացուցիչների, մասնավորապես, ԼՂՀ արտգործնախարար Արկադի Ղուկասյանի հետ: Հանդիպումների ընթացքում քննարկվել են Ղարաբաղյան ճգնաժամին առնչվող խնդիրներ: Փետրվարի 3-ին պատվիրակությունը վերադարձավ Երեւան:

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Ք. Քըրքորյանը ստիպված է հրաժարվե՞լ դրամահավաքի գումարը կրկնապատկելուց

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-«ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Վերջերս ԱՄՆ ներքին եկամտահարկի ծառայությունը, առայժմ անհայտ պատճառներով, որոշել է անտեսել Քըրք Քըրքորյանի նվիրատվությունները՝ պետական հարկերից ազատելու համար, այսինքն՝ բարեգործության համար նախատեսված 22 մլն դոլարի օգուտների տոկոսները, որոնք նախատեսված են Լինսի հիմնարկի համար, այսուհետ հարկվելու են:

Ստեփանակերտ-Երեւան-Լոս Անջելես դրամահավաքի գումարները Քըրքորյանը կրկնապատկելու էր այս միջոցներից, սակայն Լինսի հիմնարկի նկատմամբ կիրառված արգելքը ստիպել է Քըրքորյանին ժամանակավորապես ետ վերցնել գումարը կրկնապատկելու խոստումը: Ասում են, որ այս արգելքի նպատակն է կասեցնել 1989 թ. ստեղծված Լինսի հիմնարկի եւ ՄՀՖ խողովակներով ԱՄՆ-ում ստեղծված եկամուտների եւ ընդհանրապես դրամական զանգվածի արտահոսքը երկրից: Լոսանջելեսահայությունը վրդովված է, որովհետեւ արգելքը հակասում է գործող օրենսդրությանը: Այդ պատճառով Քըրքորյանը հայտնել է, թե նախկինի պես մտադիր է իրագործել իր բարեսիրական ծրագրերը՝ դրանց համար նոր մեխանիզմներ մշակելուց հետո:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Իսրայելի նախարարն առաջարկեց հանել զորքը Հարավային Լիբանանից

3 ՓԵՏՐՎԱՐ, DW: Առաջին անգամ Իսրայելի վարչապետ Նաթանյահուի կաբինետի անդամներից մեկն արտահայտվեց Հարավային Լիբանանի այսպես կոչված անվտանգության գոտուց իսրայելական զորքերը հանելու օգտին: Իսրայելի ներքին անվտանգության նախարար Կախալանիի խոսքերով, դա անհրաժեշտ է անել իսլամական գրոհայինների հարձակումների թվի աճի պատճառով: Իսրայելական «Մաարիվ» թերթին տված հարցազրույցում Կախալանին առաջարկեց անվտանգության գոտու վերահսկողությունը հանձնել միջազգային խաղաղարար զորքերին: Այդ տարածքը Իսրայելի կողմից զավթվել է 1985 թվականին:

Նաթանյահուն եւ Հռոմի պապը բանակցեցին Երուսաղեմի ապագայի շուրջ

3 ՓԵՏՐՎԱՐ, BBC: Իսրայելի վարչապետ Բենիամին Նաթանյահուն Վատիկանում բանակցություններ վարեց Հռոմի պապ Հովհաննես Պողոս Բ-ի հետ: Նրանք քննարկեցին մերձավորարեւելյան խաղաղ գործընթացի եւ Երուսաղեմի ապագայի հարցերը: Վատիկանը հանդես է գալիս Երուսաղեմին որպես 3 կրոնների՝ հուդայականության, քրիստոնեության եւ մահմեդականության սրբավայրի, անձեռնմխելիության միջազգային երաշխիքներ տալու օգտին: Վարչապետ Նաթանյահուն Հռոմի պապին Երուսաղեմ այցելելու հրավեր ներկայացրեց:

Սոֆիայում երթեւեկությունը՝ կաթվածահար

3 ՓԵՏՐՎԱՐ, DW: Բուլղարիայում շարունակվում են ճառավարող սոցիալիստների դեմ ուղղված բողոքները: Հասարակական տրանսպորտի աշխատողների գործադուլի եւ ուսանողական ցույցի պատճառով երկրի մայրաքաղաք Սոֆիայի երթեւեկությունը կաթվածահար է եղել: Հունաստան տանող ավտոճանապարհների եւ երկաթգծի շրջափակումը խոչընդոտում է պարենամթերքի, ածխի եւ վառելիքի Բուլղարիա հասցնելուն: Երկրում զգացվում է հիմնական սննդամթերքների պակաս: Ընդդիմության կողմնակիցները ծրագրել են փակել նաեւ Թուրքիայի հետ երկաթուղային կապը: Սակայն չնայած շարունակվող բողոքներին, երկուշաբթի օրը սոցիալիստները մտադիր են ներկայացնել իրենց նախարարների նոր կաբինետը:

Ստամբուլում սպանվեց աջ ազգայնական առաջնորդ Կոյդունը

3 ՓԵՏՐՎԱՐ, RL: Ստամբուլի մզկիթներից մեկում առավոտյան աղոթքից հետո տուն վերադառնալիս, այսօր սպանվեց Թուրքիայի ծայրահեղ աջ ազգայնական «Գործ» կուսակցության ղեկավարներից մեկը: 31-ամյա Կոյդունը կուսակցության տեղական մարմնի ղեկավարն էր: Նրան առեւանգել են մզկիթի մոտակայքում եւ սպանել դրանից ոչ հեռու:

ՍՏԱՄԲՈՒԼ

Թուրքական հեռուստատեսությունը քննարկում է քաղաքական կյանքին ազգային փոքրամասնությունների մասնակցության հարցը

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 2-ի երեկոյան թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման ժամանակ, Թուրքիայում բնակվող երեք ազգային փոքրամասնություններից մեկական ներկայացուցիչների հետ քննարկվել է ազգային փոքրամասնությունների մասնակցությունը այդ երկրի քաղաքական կյանքին: Հրեական, հունական եւ հայկական փոքրամասնությունների ներկայացուցիչները կարեւորել են այդ երկրի շահերին ծառայելու անհրաժեշտությունը: Միեւնույն ժամանակ, նրանք երեքն էլ ընդգծել են փոքրամասնություն բառից, ընդգծելով, որ իրենք զուգե կրոնական փոքրամասնություն են, սակայն ոչ քաղաքական:

Հայկական համայնքի որոշ ներկայացուցիչներ հեռախոսազանգերով փորձել են շոշափել հայկական համայնքին հուզող հարցեր. Գ. Կարապետյանն առիթն օգտագործելով կանգ է առել «պետության կողմից հայկական համայնքի սեփականություն հանդիսացող կալվածքների «առգրավման» հարցի վրա, սակայն հաղորդավարը ընդհատել է նրան եւ փոխել թեման:

Ստամբոլի «Մարմարան» նշում է, որ «բավական երկար ու երբեմն անտեղի շատախոսություններով լեցուն այս հաղորդման վերջում Գ. Կարապետյանն այնուամենայնիվ ցանկություն է հայտնել, որ իշխանությունները գոնե երբեմն անսան հայկական համայնքին պատկանող հաստատությունների վերաբերող պահանջներին»:

digitised by A.R.A.R.@

ընթացիկ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

46 օրինագիծ 5-րդ նստաշրջանում

Փետրվարի 3-ին սկսվեց ԱԺ-ի 5-րդ նստաշրջանը: ԱԺ նախագահը ներկայացրեց նախ նստաշրջանի, ապա այս եռօրյա նիստերի օրակարգը: Նստաշրջանի օրակարգը Բ. Արարքցյանը բաժանեց 3 հատվածի. ա) գլխադասային հանձնաժողովների կողմից դրական եզրակացություն ստացած օրենքի նախագծեր, բ) բացասական եզրակացությամբ նախագծեր, գ) օրինագծեր, որոնք 4-րդ նստաշրջանից են փոխանցվել եւ պետք է քննարկվեն պարտադիր կարգով: Համապատասխան հանձնաժողովների եզրակացությունների հիման վրա նստաշրջանի օրակարգից հանվեցին 3 օրինագծեր. ա) ծխախոտի մասին, բ) օպերատիվ հետախուզական գործունեության, գ) միջազգային պայմանագրերի մասին:

ԱԺ-ում որոշ առարկությունների արժանացան ԱԺ պատգամավոր, ՀՀ հարկային տեսչության պետ Արտաշես Թումանյանի 3 օրենսդրական նախաձեռնությունները: Դրանք վերաբերում էին շահութահարկի, եկամտահարկի եւ ավելացված արժեքի հարկի մասին ՀՀ օրենքներում փոփոխություններ կատարելուն: Օրինագծերին բացասական եզրակացություն տված ԱԺ ֆինանսավարկային հանձնաժողովի նախագահ Ա. Եղիազարյանը նշեց, որ դեմ է ճյուղային արտոնությունների հաստատմանը: Իսկ Վ. Խաչատրյանը (նույն հանձնաժողովի փոխնախագահ) ավելացրեց, որ 2 օրինագծերի մասին ակցիզային հարկի եւ շահութահարկի, օրենքի նախագծեր կառավարությունը ներկայացրել է, որոնցում տեղ են գտել եւ այդ առաջարկները: Քննարկումների արդյունքում օրակարգ մտան շահութահարկի եւ ավելացված արժեքի հարկի մասին օրինագծերը:

Քվեարկություններով մերժվեցին պատգամավոր Գ. Պողոսյանի օրենսդրական 2 նախաձեռնությունները, որոնցից առաջինը փոփոխություններ էին Ձեռնարկությունների եւ ձեռնարկատիրական գործունեության մասին օրենքում, իսկ 2-րդը փոփոխություններ էին Պետական ձեռնարկությունների եւ անավարտ շինարարության օբյեկտների սեփականաշնորհման եւ ապապետականացման մասին ՀՀ օրենքում:

Ի վերջո, քվեարկությունների արդյունքում 5-րդ նստաշրջանի օրակարգում նախատեսված 50-ի փոխարեն մնաց 46 օրինագիծ:

ԱԺ-ի երեկվա նիստում Հրանուշ Հակոբյանը (ԱԺ պատգամավոր, արդարադատության նախարար) որպես ՀՀ նախագահի ներկայացուցիչ առաջարկեց նախագահի առարկությունները Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսից առաջացած հիվանդությունների կանխարգելման մասին ՀՀ օրենքի վերաբերյալ:

Հիմնական առարկությունը վերաբերում էր օրենքի 7-րդ հոդվածին, ուր նշված էր, որ հանրապետությունից դուրս եկած քաղաքացիները մեկ ամսվա ընթացքում պետք է անցնեն լաբորատոր ստուգում: Առարկության համաձայն (ինչն ընդունվեց), 1 ամիսը երկարաձգվեց 3 ամիս:

Երեկվա նիստում համալրվեց նաեւ ԱԺ հաշվիչ հանձնաժողովի կազմը, որի առաջին գործն այս նստաշրջանում կլինի ԱԺ սոցիալական, առողջապահության եւ բնության պահպանության հարցերի հանձնաժողովի նախագահի քվեարկության արդյունքների ամփոփումն արդեն այսօրվա նիստում:

Այսօր առավոտից ԱԺ-ում կսկսվի 1997 թ. ՀՀ պետական բյուջեի մասին ՀՀ օրենքի նախագծի քննարկումն արդեն լիագումար նիստում:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Հանդիպումներ Իրանում՝ երկկողմ համագործակցության շրջանակներում

Փետրվարի 1-3-ը պաշտոնական այցով Իրանի Իսլամական Հանրապետությունում էր գտնվում Ազգային ժողովի պատվիրակությունը Բաբկեն Արարքցյանի գլխավորությամբ: Փետրվարի 3-ին, Իրանից 2 ժամ առաջ Երեւան վերադարձած պատվիրակության հանդիպումներին անդրադարձավ ԱԺ մամլո ծառայության ղեկավար Վահագն Մկրտչյանը: Նա տեղեկացրեց, որ Իրանի Մեջլիսի նախագահ Նաթեղ Նուրիի հրավերով կայացած այցի օրերին ԱԺ խորհրդարանական պատվիրակությունը հանդիպումներ է ունեցել Իրանի նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանջանիի, 1-ին փոխնախագահ Հասան Հաբիբիի, Մեջլիսի նախագահ Նաթեղ Նուրիի եւ ԱԳ նախարար Ալի Աքբար Վելայաթիի հետ: Քննարկվել է Հայաստան-Իրան երկկողմ հարաբերությունների վիճակը եւ նշվել, որ 2 երկրների միջեւ չկա որեւէ քաղաքական խոչընդոտ, որը կարող է խանգարել համագործակցությանը եւ դրա ընդլայնմանը: Տնտեսական համագործակցության խնդիրների արծարծմանը մասնակցել է նաեւ Աշոտ Սաֆարյանը (ՀՀ արդյունաբերության նախարար, հայ-իրանական կապերի պետական հանձնաժողովի նախագահ): Իրանական կողմը լուրջ հետաքրքրություն է ցուցաբերել Երեւանի «Կանազ» գործարանի ալյումինի արտադրանքի հանդեպ. հումքի ներկրման շուրջ հայկական կողմից բանակցությունները իրականացրել է գործարանի տնօրեն, ԱԺ պատգամավոր Ռ. Ենգոյանը:

Հանդիպումների ընթացքում կարեւորվել է հաղորդակցության ուղիների բարելավման անհրաժեշտությունը: Առաջին անգամ խոսք է եղել Հայաստան-Իրան երկաթուղային հաղորդակցության մասին: Իրանի ղեկավարությունը կարեւորել է նաեւ տարածաշրջանային համագործակցությունը:

Ինչ վերաբերում է Ղարաբաղի հիմնախնդրին, ապա Վ. Մկրտչյանը տեղեկացրեց, որ ՀՀ ԱԺ նախագահը բարձր է գնահատել Իրանի հավասարակշռված դիրքորոշումը: Իսկ Իրանի ԱԳ նախարար Ալի Աքբար Վելայաթին հանդես է եկել խնդիրն արագ, արդար եւ երաշխավորված խաղաղությամբ լուծելու օգտին:

Հանդիպումների ընթացքում կողմերն անդրադարձել են եռակողմ եւ քառակողմ համագործակցությանը: Այցի նպատակը միջխորհրդարանական համագործակցության զարգացումն էր: Առաջիկայում սպասվում են փոխայցեր:

ԱԺ պատվիրակությունը շուրջ 3-ժամյա հանդիպում է ունեցել Թեհրանի հայկական համայնքի ներկայացուցիչների հետ: Վերջիններս առաջ են քաշել երկքաղաքացիության եւ ՀՅԴ վերաբացման հարցերը:

Ն. Մ.

Իրան-Հայաստան՝ կարեւոր որոշումներ

3 ՓԵՏՐՎԱՐ, RL: Իրանի եւ Հայաստանի միջեւ կայացել է գազի խողովակաշար կառուցելու մասին համաձայնություն: Այս մասին Թեհրանի ռադիոյով հայտարարեց Իրանի խորհրդարանի՝ Մեջլիսի նախագահ Նաթեղ Նուրին Հայաստանի իր պաշտոնակից Բաբկեն Արարքցյանին ճանապարհելու ժամանակ: Նա ասաց, թե 2 երկրները կայացրել են կարեւոր որոշումներ, այդ թվում գազի խողովակաշարի կառուցման եւ Իրանից Հայաստան հեղուկ գազի արտահանման շուրջ: Արարքցյանը Նուրիին ասաց, թե Նրկկողմանի կապերը սերտացնելու հարցում սահմանափակում չկա: Նուրին, որն Իրանի ներկա նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանջանիին փոխարինելու մեծ հնարավորություններ ունի, ավելի վաղ կոչ էր արել Հայաստանին պայմաններ ստեղծել Իրանի համար՝ Եվրոպայի հետ կապ հաստատելու նպատակով: Իսկ Իրանը, նրա խոսքերով, Երեւանին կառաջարկի Իրանի տարածքն օգտագործել որպես հաղորդակցության կամուրջ՝ արաբական հարուստ երկրների հետ կապ հաստատելու համար: Լրատվական գործակալությունները շեշտում են, որ չնայած Հայաստանի եւ հարեւան մահմեդական երկրների միջեւ առկա վիճելի հարցերին, Թեհրանն աջակցում է Երեւանի հետ սերտ կապեր հաստատելու տարբերակին՝ Հայաստանին համարելով ԱՊՀ երկրների մեջ տեխնոլոգիայի բնագավառում ամենազարգացած երկրներից մեկը:

Ամերիկացի դեսպանը կարեւորում է Հայաստանի հետ տնտեսական հարաբերությունները

Սկիզբը էջ 1

Մյուս ծրագիրը արդեն հայտնի նավթի եւ գազի հետազոտման 100 մլն դոլարանոց ծրագիրն է, որի առաջին փուլը կարժենա 10 մլն դոլար: Ինչ վերաբերում է օգնության ծրագրերին, ապա ինչպես 1996 թվին, 1997-ին ԱՄՆ կողմից Հայաստանին ցույց տրվող օգնությունը կհասնի 140-150 մլն դոլարի, որից 95 մլն-ը օգնության ձեւով, ընդ որում 6 մլն դոլարը Մեծամորի ատոմակայանի համար: Դեսպանը հայտնեց նաեւ, որ մի այլ ծրագրով հաստատվում է մասնավոր ձեռներեցության աջակցման հիմնադրամ, որի նախնական գումարը կկազմի 25 մլն դոլար: Դեսպանի ասելով, Հայաստանում կիրականացվի նաեւ ածխի արդյունահանման 2 միլիոնանոց ծրագիր: Կշարունակվի նաեւ մարդասիրական օգնություններրի ծրագիրը, այդ թվում արդեն չորս տարի գործող նավթի բաշխման ծրագիրը, ինչպես նաեւ 110 հազար տոննա հացահատիկի ծրագիրը:

Զարգացման ծրագրերը կվերաբերեն բանկային եւ էներգետիկ համակարգերի աջակցմանը: Ընդ որում, դեսպանը նշեց, որ նշված օգնությունների համար ԱՄՆ-ը Հայաստանի առջեւ որեւէ պայման չի դնում: Պատասխանելով մեր այն հարցին, թե ինչպես է դեսպանը վերաբերվում կոնգրեսական Փալոնի վերջին հայտարարություններին, թե Ղարաբաղը ժողովրդավարական հանրապետություն է, եւ պետք է ճանաչել նրա անկախությունը, դեսպան Թոմսոնը դիվանագիտորեն շրջանցեց հարցին ուղղակի պատասխանելուց եւ ներկայացրեց Լեռնային Ղարաբաղի հարցի կարգավորման վերաբերյալ ԱՄՆ պետքարտուղարության տեսակետը: Դեսպանի ասելով, Միացյալ Նահանգները կողմ է խնդրի այնպիսի լուծման, որն ընդունելի լինի բոլոր կողմերի համար: Միացյալ Նահանգները կողմնակից է խնդրի քաղաքական լուծմանը: Ընդ որում, հակամարտության բոլոր կողմերը պետք է փոխզիջումների գնան: Դեսպանը ընդգծեց, որ այդ զիջումները պետք է կատարվեն Լիսաբոնում հաստատված երեք հայտնի սկզբունքների շուրջ: Իսկ թե ինչպես կձեւակերպվի, դա պետք է որոշեն հակամարտող կողմերը: «Մենք անկողմնակալ կողմ ենք եւ ոչ թե այս կամ այն կողմի ջատագով», ասաց դեսպանը: Ինչ վերաբերում է Մինսկի խմբի աշխատանքներին, ապա դեսպանի ասելով, իրենք սպասում են դանիական պատվիրակության շրջան կատարած այցի արդյունքներին, իսկ համանախագահության հարցը շատ բարդ է, եւ որքան շատ համանախագահ լինի, այնքան կբարդանա գործընթացը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Փետրվարի 6-ին կսկսվի 5-ի դատավարությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 6-ին ՀՀ Գերագույն դատարանում կսկսվի 1996 թ. սեպտեմբերի 25-ի զանգվածային անկարգություններում մեղադրվող Մկրտիչ Մեղավորյանի, Արգիշտի Կիվիրյանի (ուսանող), Հարեր Պետրոսյանի, Սեյրան Մասոյանի եւ Վահե Բեկնազարյանի մասով քրեական գործի քննությունը: ԱԺՄ վարչության անդամ Վովա Հախվերդյանի խոսքերով, գործով նախագահող է դատավոր Հովիկ Ղուկասյանը:

Դպրոցներում դարադադարները վերսկսվեցին

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 3-ին Հայաստանի դպրոցներում վերսկսվեցին պարապմունքները: ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունից հաղորդեցին, որ վերահաս սառնամանիքները պատճառ չեն արձակուրդը երկարաձգելու, քանի որ դասասենյակները տաքացնելու համար դպրոցներն ապահովված են վառելիքով: Երեւանի դպրոցները վառելիքով ապահովելու հարցերով զբաղվում է քաղաքապետարանի կրթության բաժինը: Կրթության երկհերթ ռեժիմով դպրոցներում դասաժամը կտեւի 40 րոպե, մեկ հերթով աշխատող դպրոցներում՝ 45 րոպե:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

Ժ. Լիպարիտյանը ճանապարհեց...

Սկիզբը էջ 1

Ժ. Լիպարիտյանը ներկայացրեց Հայաստանի Հանրապետության պետականության զարգացման փուլերը, Հայաստանի քաղաքական, տնտեսական ինստիտուտների զարգացումը եւ հեռանկարները, ինչպես նաեւ Հայաստանի դիրքորոշումը ԼՂ հակամարտության հարցի լիսաբոնյան փուլում: Ժ. Լիպարիտյանը հիմնավորեց Հայաստանի դիրքորոշումը Լիսաբոնի գագաթաժողովում, նշեց ԵԱՀԿ-ի երկրների դիրքորոշման մեջ առկա հակասությունը՝ միջազգային իրավունքի եւ բանակցական գործընթացի տրամաբանության միջեւ, քննադատեց Ադրբեջանի քաղաքականությունը որպես բանակցական գործընթացի ծախողում եւ փորձ՝ տարբեր երկրների միջոցով պարտադրելու մի փաստաթուղթ, որն արդյունք չէ բանակցությունների եւ որը, հետեւաբար, Հայաստանը չի կարող ընդունել: Լիպարիտյանը նշեց նաեւ, որ նկատի ունենալով Ադրբեջանի քաղաքականությունը, Հայաստանն անկարելի է գտնում ուղիղ բանակցությունների շարունակումն այնպես, ինչպես կար Նախկինում եւ կարեւորեց ԼՂ-ի մասնակցությունը ուղիղ բանակցություններում:

Ձեկուցողները, ընդհանրապես, շատ բարձր գնահատեցին Հայաստանում պետական կառույցների, տնտեսական բարեփոխումների եւ ժողովրդավարության բարձր աստիճանը: Նրանք շեշտեցին տնտեսական համագործակցության դերը տարածաշրջանի երկրների ապագայի համար, առանձնացնելով համագործակցությունն էներգետիկայի եւ հաղորդակցության բնագավառներում:

Կոնֆերանսի շրջանակներում Ժ. Լիպարիտյանը հանդիպումներ ունեցավ Վրաստանի խորհրդարանի նախագահ Զուրաբ Ժվանիայի, Վրաստանի նախագահ Է. Շեւարդնաձեի անվտանգության գծով խորհրդական Արչիլ Գեգեշիձեի, Ադրբեջանի նախագահի խորհրդական Վաֆա Գուլիզադեի եւ այլ դիվանագետների, գիտնականների ու թղթակիցների հետ:

Ժ. Լիպարիտյանն առանձին հանդիպում ունեցավ նաեւ Մեծ Բրիտանիայի ԱԳ նախարարության Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի գծով ենթաքարտուղար պրն Ֆրանսիս Ռիչարդի հետ:

Հունվարի 25-ի առավոտյան Ժ. Լիպարիտյանը Լոնդոնում հանդիպեց Մինսկի խմբում Ամերիկայի ներկայացուցիչ դեսպան Ջոզեֆ Փրեսելի, իսկ հունվարի 28-ին Կոպենհագենում՝ Դանիայի ԱԳ նախարար պրն Փեթերսոնի հետ, որը 1997-ին ԵԱՀԿ-ի նախագահող նախարարն է:

Հունվարի 29-ին Ժ. Լիպարիտյանը Փարիզում հանդիպումներ ունեցավ Մինսկի կոնֆերանսի նոր նշանակված համանախագահող պրն Բլոյի եւ Մինսկի խմբում ներկայացուցիչ պրն Վոժյեի, ինչպես նաեւ Ֆրանսիայի ԱԳ նախարարության Եվրոպայի վարչության պետ Պուդադի հետ: Հունվարի 30-ին իր աշխատանքային այցն ավարտեց կարճ հանդիպումով Ֆրանսիայի ԱԳ նախարար պրն Էրվե դը Շարետի հետ:

Հանդիպումների ընթացքում քննարկվեցին Մինսկի խմբի եւ կոնֆերանսի համանախագահության հարցերը, Ժ. Լիպարիտյանը փոխանցեց Հայաստանի հստակ դիրքորոշումն այդ հարցերի նկատմամբ, ինչպես նաեւ հետագա ընթացքի կարելիությունները եւ Հայաստանի մոտեցումները:

Ժ. Լիպարիտյանը վերադարձավ Երեւան հունվարի 31-ի առավոտյան:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Հայաստանի պետական լրատվական գործակալության 75-ամյա պատմության ընթացքում առաջին անգամ հանրապետության վարչապետն այցելեց այդ հաստատություն: Կառավարությունում նախապատրաստվում է տեղեկատվության բնագավառի բարեփոխումներին նվիրված խորհրդակցություն, ուստի եւ Արմեն Սարգսյանը ցանկացավ տեղում ծանոթանալ գործակալության աշխատանքներին: Վարչապետն իր խորհրդական Համիկ Պետրոսյանի եւ օգնական Լեոնիդ Զիլֆուգարյանի ուղեկցությամբ շրջեց Արմենպրեսի աշխատասենյակներով, զրուցեց աշխատակիցների

Արմեն Սարգսյան. Արմենպրեսի համար լավ ապագա եմ տեսնում

Վարչապետն Արմենպրեսում, «Նոյյան տապանում», «Արմինկոյում» եւ «Սնարքում»

հետ, լսեց գործակալության տնօրեն Տիգրան Հակոբյանի պարզաբանումները: Համակարգչային կենտրոնում նա հետաքրքրվեց Արմենպրեսի տեխնիկական հագեցվածությամբ, թողարկման բաժնում՝ բաժանորդների թվով:

Այնուհետեւ տեղի ունեցավ վարչապետի հանդիպումը կոլեկտիվի հետ: Գործակալության տնօրենը պատմեց կատարվող աշխատանքների մասին, շեշտելով, որ անհրաժեշտ է վերջապես ճշգրտել կառավարության, ընդհանրապես պետության փոխհարաբերությունները պետական կարգավիճակ ունեցող լրատվական գործակալության հետ: Պակաս կարեւոր չեն գույքային հարցերը, քանի որ Արմենպրեսը մի քանի տասնյակ տարի գտնվում է մի մասնաշենքում, որն իրեն չի պատկանում եւ այժմ գտնվում է լուծարված տեղեկատվության նախարարության տնօրինության տակ: Արմենպրեսն իր հիմնախնդիրը տեսնում է հանրապետությունում իրականացվող քաղաքական ու տնտեսական բարեփոխումների գաղափարախոսական ապահովման մեջ, ինչպես նաեւ, հավակնելով լինել ազգային գործակալություն, փորձում է դուրս գալ միջազգային շուկա: Այսօրվա բարդ տնտեսական պայմաններում Արմենպրեսը ձգտում է ավելացնել արտաբյուջետային եկամուտները, որոնելով տնտեսավարման նոր ձեւեր, լինի դա նոր լրատվաժողովածուների ձեւավորում, ֆոտոինֆորմացիայի գլխավոր խմբագրության (ֆոտոխրոնիկայի) հարուստ արխիվի օգտագործում, տեսալրատվություն եւ այլն: Գործակալության տնօրենը փաստեց այն անկանոն իրավիճակը, երբ հանրապետության շատ բարձրաստիճան պաշտոնյաներից չափազանց դժվար է ստանալ տարաբնույթ մեկնաբանություններ ու արձագանքներ, որոնք հատկապես կարեւոր են ղարաբաղյան կարգավորման շուրջ հակաքարոզչության ոլորտում:

Հանդիպման մասնակիցները խոսեցին Արմենպրեսի նշանակության, գործակալության նկատմամբ իշխանությունների պատշաճ վերաբերմունքի մասին, որը շատ հաճախ հին մոտեցումների իներցիայով մնում է տիրոջ ու սպասավորի շրջանակներում: Արմենպրեսի դերը չի կարելի թերագնահատել, իր խոսքում ասաց Արմեն Սարգսյանը: Ոչ ոք մտադիր չէ գործակալությանը զրկել բյուջետային ֆինանսավորումից, նշեց վարչապետը պատասխանելով Արմենպրեսի ղեկավարների տարակուսանքներին: Այս տարվա բյուջեն պարտադրված է կառավարությանը, փաստեց նա: Վարչապետը հայտնեց, որ կառավարությունում սկսվել է նոր սոցիալ-տնտեսական ծրագրի մշակումը, որը նախատեսվում է ոչ թե մեկ տարվա, այլ երկար հեռանկարի համար: Խոսքը նոր ինվեստիցիոն ծրագրերի, հարկային համակարգը, կառավարման մեխանիզմը կատարելագործելու մասին է: Հավանական է, որ նոր տնտեսական ծրագիրը մտցվի Ազգային ժողովի քննարկմանը արդեն այս տարի, ասաց վարչապետը:

Անդրադառնալով տեղեկատվական քաղաքականության խնդիրներին, Հայաստանի վարչապետը նշեց, որ իրականացվող բարեփոխումները, տնտեսական քաղաքականությունը, ղարաբաղյան կարգավորման շուրջ զարգացումները պահանջում են վճռական քայլեր լրատվության, հասարակական կարծիքի ոլորտում: Ցավոք, այդ բնագավառի հաջողությունները մեծ չեն, ինչպես Ռուսաստանում, այդպես էլ Արեւմուտքում, ինչպես նաեւ սփյուռքում: Տեղեկատվական հարցերը կլինեն փետրվարի 18-ին կառավարությունում հրավիրվող հատուկ խորհրդակցության օրակարգում, եւ վարչապետն ակնկալում է արհեստավարժ լրագրողների, այլ մասնագետների շահագրգիռ մասնակցություն, մտքերի լայն փոխանակություն:

Վարչապետը հայտնեց իր նախաձեռնությամբ տեղեկատվության հարցերով միջգերատեսչական խորհուրդ ստեղծելու մտադրության մասին:

Արմենպրեսի կարգավիճակը հստակեցման կարիք ունի, շարունակեց կառավարության նախագահը: Ես գործակալության ապագան տեսնում եմ պետական բաժնետիրական ընկերության ձեւով, որը ժամանակի ընթացքում բաժնետոմսերի մի մասը կարող է վաճառել տարբեր պարտնյորների, եթե պետությունը նպատակահարմար գտնի դա եւ գտնվի համապատասխան գործընկեր:

Մենք նախարարություններին արգելել ենք մամուլի ծառայություններ պահել, այսուհետեւ յուրաքանչյուր նախարարությունում կլինի 2–3 աշխատակից, որոնք պատասխանատու կլինեն լրատվության, մամուլի ու հասարակայնության հետ կապերի համար, ասաց վարչապետը (այս հայտարարությանը ներկաները արձագանքեցին խոր հոգոցով ու ռեպլիկներով):

Վարչապետի խոսքերով, բացառություն կկազմեն պաշտպանության եւ արտաքին գործերի նախարարությունները: Վերջինիս մամուլի ծառայության ընդլայնման ու հզորացման համար կառավարությունը նախատեսում է հատկացումներ կատարել, ասաց Արմեն Սարգսյանը: Վարչապետը խոստացավ կառավարության աջակցությունը Արմենպրեսի կարգավիճակի մշակման, ֆինանսավորման աղբյուրների ու արտասահմանյան գործընկերների հայթայթման, տեխնիկական վերազինման, արտասահմանում թղթակցական ցանց ստեղծելու գործում: Արմենպրեսի համար լավ ապագա եմ տեսնում, համոզված եմ, որ մեկ-մեկուկես տարի հետո հզոր ու, ինչո՞ւ ոչ, հարուստ հիմնարկություն կդառնաք, ասաց վարչապետը:

Հանդիպման ավարտին արմենպրեսականները վարչապետին նվիրեցին գործակալության հնագույն լրագրող Վանիկ Սանթրյանի կտավներից, լուսանկարվեցին հյուրի հետ:

Այնուհետեւ Արմեն Սարգսյանն այցելեց Իսահակյան 28 շենքում գտնվող մեկ այլ լրատվական գործակալություն՝ «Նոյյան տապան»: Գործակալության աշխատակիցները հավատարիմ իրենց օպերատիվությանը, արդեն հասցրել էին պատրաստել ոչ միայն գրավոր, այլեւ տեսալրատվություն վարչապետի Արմենպրես կատարած այցելության մասին: Հինգ տարվա ընթացքում «Նոյյան տապանը» դարձավ մեր հանրապետության առաջատար լրատվական գործակալություններից մեկը: Լրագրողների գործերի մասին պատմեց «Նոյյան- տապանի» հիմնադիր տնօրեն Տիգրան Հարությունյանը, իսկ վարչապետը նկատեց, որ մրցակցությունը կարող է դրական դեր խաղալ տեղեկատվական դաշտի ձեւավորման գործում: Լրատվությունից բացի, «Նոյյան տապանը» զբաղվում է նաեւ գովազդով, հրատարակչական գործունեությամբ: Վարչապետը հետաքրքրությամբ ծանոթացավ այստեղ ծնված գրքերին: Չեմ կարող անտարբեր անցնել գրքերի կողքով, ասաց նա:

Արմեն Սարգսյանի հաջորդ հանդիպումը «Արմինկո» ընկերությունում էր, որն ապահովում է հանրապետության էլեկտրոնային կապն աշխարհի հետ եւ «Ինտերնետ» ցանցի պաշտոնական մատակարարն է Հայաստանում: Համակարգչային մի շարք ծրագրերի հեղինակ վարչապետի զրույցը «Արմինկոյի» տնօրեն Անդրանիկ Ալեքսանյանի հետ զուտ մասնագիտական էր:

Հայաստանի տեղեկատվական դաշտի ակտիվ խաղացողներից «Սնարք» գործակալությունը եւս հանգրվանել է Իսահակյան 28-ում (հիշեցնենք, որ մինչեւ կրկեսի դիմացի հրատարակչական համալիրի շահագործման հանձնելը այս շենքը կոչվում էր մամուլի տուն, եւ այստեղ էր գործում թերթերի տպարանը): «Սնարքի» գործերի մասին պատմեց գործակալության գլխավոր խմբագիր Հրայր Հարությունյանը:

Թվում է, թե իշխանությունների ուշադրությանն անսովոր լրատվական գործակալությունների լրագրողները գոհ էին շաբաթ օրվա հանդիպումներից:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից,
«Ազգի» համար

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

Միջպետական երկու համաձայնագրեր չեն համապատասխանում ՀՀ Սահմանադրությանը

Երեկ ՀՀ ՍԴ-ում գումարվեց հերթական նիստ: ՍԴ-ի նախագահ Գագիկ Հարությունյանը ներկայացրեց ՀՀ նախագահի դիմումը ՍԴ-ին, օրակարգում քննության էր դրված «ՀՀ-ի եւ Վրաստանի միջեւ քրեական գործերով իրավական օգնության մասին» պայմանագիրը, ըստ որի սահմանվում է երկու կողմերի իրավաբանական օգնությունը ցույց տալու պարտավորությունը եւ որոշվում է այդ օգնության շրջանակները, իրավական օգնությունը ցույց տալու կամ մերժելու հիմքերը, իրավական օգնություն ցույց տալու մասին հանձնարարություն կազմելու ձեւը, կատարման կարգը եւ օգնության տեսակները:

Երկրորդը «ՀՀ-ի եւ Վրաստանի միջեւ քաղաքացիական գործերով իրավական օգնության մասին» պայմանագիրն էր, որի համաձայն պայմանավորվող կողմի ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք մյուս կողմի տարածքում կարող են օգտվել իրենց անձնական եւ գույքային իրավունքների նույն պաշտպանությունից, ինչ մյուս պայմանավորվող կողմի քաղաքացիները: Նրանք իրավունք ունեն անարգել դիմել դատարան, դատախազություն, կամ այլ հիմնարկներ, որոնց իրավասությանն են վերաբերում քաղաքացիական գործերը, ներկայացնել հայցեր եւ իրականացնել այլ դատավարական գործողություններ նույն պայմաններով, ինչ մյուս պայմանավորվող կողմի քաղաքացիները: Պայմանագրով սահմանվում է նաեւ իրավական օգնության ցուցաբերման համար անհրաժեշտ ծանուցումների եւ փաստաթղթերի հանձնման, նրանց ձեւի համապատասխան հանձնարարությունների կատարման եւ դատական որոշումների ճանաչման, կատարման եւ մերժման կարգը եւ դրանց իրավաբանական ուժը:

Քննության էր դրված նաեւ «ՀՀ-ի եւ Վրաստանի միջեւ պատիժը կրելու համար ազատազրկված անձանց փոխանցման մասին» պայմանագիրը, ըստ որի կողմերը պարտավորվում են հարցումով միմյանց փոխանցել այն անձանց, որոնք մի պայմանավորվող կողմի տարածքում հանցագործության համար ազատազրկման են դատապարտվել եւ համարվում են մյուս պայմանավորվող կողմի քաղաքացիներ:

Եվ վերջինը «ՀՀ-ի եւ Վրաստանի միջեւ հանցագործություն կատարած անձանց հանձնման մասին» պայմանագիրն էր, ըստ որի կողմերը պարտավորվում են պայմանագրի դրույթներին համապատասխան եւ մյուս պայմանավորվող կողմի պահանջով միմյանց հանձնել իրենց տարածքում գտնվող անձանց քրեական պատասխանատվության ենթարկելու կամ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճիռը ի կատար ածելու համար: Հիշյալ պայմանագրերը ստորագրվել են 1996 թվականի հունիսի 4-ին Թբիլիսիում: Դատարանում ՀՀ նախագահի լիազոր ներկայացուցիչն էր ՀՀ արդարադատության նախարար Մարատ Ալեքսանյանը: Պայմանագրերը առանձին քննարկելով՝ դռնփակ խորհրդակցության արդյունքում հրապարակվեց, որ հիշյալ առաջին երեք պայմանագրերում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են ՀՀ Սահմանադրությանը, իսկ վերջինը հակասում է:

Օրակարգում քննության էր դրված նաեւ «ՀՀ կառավարության եւ Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության կառավարության միջեւ ներդրումների խրախուսման եւ պաշտպանության մասին» համաձայնագիրը, որը ստորագրվել է 1996-ի հունիսի 9-ին: Ըստ համաձայնագրի, կողմերից յուրաքանչյուրը պարտավորվում է մյուս կողմի կատարած ներդրումների նկատմամբ ցուցաբերել ազգային վերաբերմունք եւ տրամադրել առավել բարենպաստության ռեժիմ, ինչպես նաեւ սահմանվում է պայմանավորվող կողմերից մեկի տարածքում պատերազմի, զինված ընդհարումների, պետական արտակարգ իրավիճակի եւ այլ պատճառներով ներդրողների կրած վնասների փոխհատուցման, սեփականազրկման դեպքում եկամուտների եւ ներդրումների փոխանցման, ինչպես նաեւ պայմանավորվող կողմերի միջեւ վեճերի կարգը: Այս համաձայնագրի վերաբերյալ (որը ստորագրվել է 1996-ի հունիսի 9-ին՝ Երեւանում) դատարանում լիազոր ներկայացուցիչն էր էկոնոմիկայի նախարար Վահրամ Ավանեսյանը: ՍԴ-ի նախագահ Գագիկ Հարությունյանը նկատեց, որ հիշյալ համաձայնագիրը ստորագրված չէ որեւէ լիազորված անձի կողմից, բայց ենթադրեց, որ ստորագրությունը նման է արդյունաբերության նախարարի ստորագրությանը:

Դռնփակ խորհրդակցությունից հետո հրապարակվեց, որ սույն համաձայնագրի որոշ դրույթներ, մասնավորապես 4-րդ եւ 5-րդ կետերը չեն համապատասխանում ՀՀ Սահմանադրության 28-րդ կետին:

ԱՐԱՔՍ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

«Զվարթնոց» օդանավակայանի բեռնահամալիրի շինարարությունը ընթացքի մեջ է

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Շարունակվում է «Զվարթնոց» օդանավակայանի բեռնահամալիրի շինարարությունը: Հիմքի հողային աշխատանքները, որոնք սկսվել էին դեռեւս դեկտեմբեր ամսին, կշարունակվեն մինչեւ մարտ: Այնուհետեւ կսկսվի շենքի շինարարությունը: Ծրագրով նախատեսված աշխատանքներն իրականացնում է եվրոբանկի մրցույթում հաղթած ամերիկյան «Bill Harbert» կազմակերպությունը, որն արդեն ունի Հայաստանում աշխատելու փորձ (վերակառուցել է ԱՄՆ-ի դեսպանատան շենքը): Ինչպես տեղեկացրեց շինարարության ծրագրի իրականացման գրասենյակի ղեկավարի տեղակալ Կարեն Մխիթարյանը, եվրոբանկի տրամադրած վարկի ընդհանուր գումարը կազմում է 22,8 մլն. դոլար, որից զուտ շինարարության համար՝ 15,4 մլն. դոլար: Վարկի մարման ժամկետը 2008 թվականն է: Ըստ պայմանագրի, «Bill Harbert»-ը շենքը պետք է հանձնի 365 օրում, ուշացման դեպքում կմուծի օրական 7000 դոլարի տուգանք:

Տեղական կադրերի բեռնամշակման տեխնոլոգիաների մենեջմենտի ուսուցման նպատակով շենքը մեկ տարի կշահագործի հոլանդական «Cargo Service Center» խորհրդատու շահագործող ֆիրման:

Հանրապետությունում 592 լրատվական միջոց

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հանրապետությունում այսօր գործում են 54 քաղաքական եւ 1116 հասարակական կազմակերպություններ: Գործելու պաշտոնական թույլտվություն են ստացել նաեւ 592 լրատվական միջոցներ՝ այդ թվում 178 օրաթերթ ու շաբաթաթերթ, 76 ամսագիր, 93 հեռուստատեսային ստուդիա եւ 23 ռադիոծրագիր եւ 22 գործակալություն:

ՀՀ արդարադատության նախարարության լրատվական ծառայությունից հայտնեցին, որ անցյալ տարվա ընթացքում լուծարվել են առանձին կազմակերպություններ, նաեւ հետ են տրվել մի շարք կանոնադրություններ՝ գործող օրենսդրությանը չհամապատասխանելու պատճառով: Ինչ վերաբերում է լրատվական միջոցներին, ապա շատերը կասեցվել են հիմնականում մեկ տարվա մեջ գործունեություն չծավալելու համար:

digitised by A.R.A.R.@

Սփիւռք

Փետրուար 1996-էն մինչեւ յունուար 24 1997 երկարող մօտ մէկ տարուան ժամանակամիջոցին, Լոս Անջելըսի ամէնէն հայահոծ քաղաքներէն Գլենդէյլի մէջ պատահեցան իրենց տարողութեամբ արտակարգ երեք միջադէպեր, որոնք ոչ միայն խռովեցին հայ համայնքի զաւակները, այլեւ որոշ չափով աւելցուցին փոքրամասնութիւններու հանդէպ տեղաբնակ ամերիկացիներու հակակրութիւնն ու ցեղային խտրականութեան տրամադրութիւնները:

Առաջին դէպքը պատահած էր 6 փետրուար 1996-ին, երբ Իրանէն արտագաղթած Ժորժիկ Աւանեսեան, 40 տարեկան, կրակի տուած էր իր վարձու բնակարանը, պատճառ դառնալով իր ընտանիքի 7 անդամներու մահուան: Տեղական մամուլը ատենին այս ոճիրը բնութագրած էր որպէս Լոս Անջելըսի գաւառի պատմութեան ամէնէն քստմնելի դէպքերէն մին: Հեռուստատեսութիւնը լայնօրէն անդրադարձած էր այս ոճիրին:

Արտասովոր միջադէպերու սիրահար ամերիկեան մամուլին համար նոր առիթ մը ստեղծուեցաւ անարգական երանգ մը տալու փոքրամասնութիւններու եւ յատկապէս հայերու հանդէպ կանխակալ լրատուութեան, այս անգամ երեքշաբթի 17 դեկտեմբեր 1996-ի միջադէպէն ետք: Ոստիկանական տեղեկութիւններու համաձայն, Գլենդէյլի հագուստեղէնի եւ կօշկեղէնի Միրաժ հայկական վաճառատան մէջ կասկածելի եւ տակաւին ամբողջովին չբացայայտուած պայմաններու տակ տեղի ունեցած էր հրացանաձգութիւն, որուն հետեւանքով սպաննուած էին երկու հայ երիտասարդներ: Լոս Անջելըսի մամուլն ու տարբեր հեռուստակայանները լայնօրէն մեկնաբանած էին միջադէպը, չմոռնալով յիշեցնել, թէ նման հաշուեյարդարները սովորական երեւոյթ դարձած են հայկական, քորէական եւ լաթինօ փոքրամասնութիւններէ ներս:

Իսկ այժմ, բառին բովանդակ առումով ցնցուած է հայ համայնքը: Եթէ առաջին երկու դէպքերու պարագային սովորական անհատներ էին հերոսները, երրորդ դէպքը տարբեր բնոյթ կը կրէ եւ կրնայ աւելի լուրջ անդրադարձ ունենալ համայնքային մեր կեանքին վրայ: Ոստիկանական հակա-ահաբեկչական բաժանմունքը մեծ քանակութեամբ զէնք եւ զինամթերք յայտնաբերած է Գլենդէյլի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ ատենապետ Ստեփան Գաղատայեանի բնակարանէն: Այս վերջինը ղեկավար դէմքերէն մին է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան: Ձերբակալուած է Ստեփան Գաղատայեանի որդին՝ Արթուր, ապօրինաբար զէնք վաճառելու մեղադրանքով: Մամուլը լուրը կու տայ գրգռիչ վերտառութիւններով: Օրինակ, 25-26 յունուար 1997-ի Գլենդէյլ Նիուզ Փրեսի առաջին էջի գլխաւոր լուրը կը կրէ հետեւեալ վերնագիրը. «Զէնքեր բռնագրաւուած են եկեղեցւոյ պատասխանատուի բնակարանէն»: Թերթը զետեղած է հակա-ահաբեկչական բաժանմունքի ոստիկաններէն մէկուն լուսանկարը առգրաւուած մի քանի կտոր աւարով: Նոյն թերթի 27 յունուար 1997-ի առաջին էջի գլխաւոր լուրին վերնագիրն է. «Զինավաճառի գործարք Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ»: Իսկ Դեյլի Նիուզ յունուար 30 1997-ի համարի 6-րդ էջին վրայ կու տայ մանրամասնութիւններ, հետեւեալ վերնագրի տակ. «Զէնքեր ծախուած են եկեղեցւոյ մէջ»:

Ի՞նչ բանի մասին կը գրեն թերթերը եւ ինչի վրայ շեշտը կը դնեն

Արթուր Գաղատայեան, 40 տարեկան, որդին դաշնակ ղեկավար եւ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ ցկեանս ատենապետ Ստեփան Գաղատայեանի, ձերբակալուած է Լոս Անջելըսի հակա-ահաբեկչական բաժանմունքի եւ դաշնակցային կառավարութեան Էյ. Թի. Էֆ. յատուկ ջոկատին կողմէ: Գաղատայեաններու Լա Քրեսենթա քաղաքի բնակարանին մէջ յայտնաբերուած են տարբեր տեսակի եւ տարբեր տրամաչափի 400 կտոր զէնքեր, իսկ տնամերձ կառոյցին մէջ ձեռնառումբեր եւս: Արթուր Գաղատայեան, եկեղեցւոյ ներքնայարկի սենեակներէն մին եւ եկեղեցւոյ ինքնաշարժներու կանգառը օգտագործած է զինավաճառի իր գործարքները յաջողցնելու համար: Գաղատայեանի բաղդը չէ բերած այնքանով, որ իր վերջին յաճախորդները եղած են ծպտեալ ոստիկանները, որոնք 18 ամիս հետապնդած են զինավաճառի մեր հերոսը: Ձերբակալուած է նաեւ Արթուր Գաղատայեանի ամերիկացի գործընկեր Լերրի Լորենդերկը: Ոստիկանական յատուկ ջոկատի պաշտօնակատար Տակլըս տը Քոսթայի համաձայն, Լորենդերկ իր գործարքները կատարած է զէնքի ցուցավաճառներու եւ տեղական ճաշարաններու մէջ, մինչ, Արթուր Գաղատայեան իր հանդիպումները կայացուցած է եկեղեցւոյ ներքնայարկի իր գրասենեակին մէջ: Այդպէս ալ, Գաղատայեան իր ոստիկան «յաճախորդները» ընդունած է եկեղեցւոյ ներքնայարկի իր գրասենեակին, եւ երբեմն ալ ինքնաշարժի կանգառին մէջ: Իր վկայութեան մէջ Տակլըս տը Քոսթա գրած է, որ Գաղատայեան իրեն ըսած է թէ եկեղեցւոյ գրասենեակը իր գրասենեակն է եւ հոն ալ ցոյց տուած է 20 տեսակ զէնքեր: Իր գործարքներէն մէկուն ընթացքին Արթիւր Գաղատայեան 25000 տոլար առաջարկած է տարբեր տեսակի զէնքերու փաթեթի մը համար, ըսած է տը Քոսթա:

Արթիւր Գաղատայեանի հայ[...]ր հօր պնդումին: Վստահաբար, եկեղեցին ոչ մէկ առնչութիւն ունեցած է զինական այդ գործարքներուն հետ: Բայց ամենազօր Ստեփան Գաղատայեանի եւ անոր կուսակցութեան սեղմ շրջանակին համար գաղտնիք կրնան չըլլալ այս բոլորը, որովհետեւ, ոստիկանութեան պնդումով, գործարքները կը կատարուէին եկեղեցւոյ ներքնայարկի համապատասխան գրասենեակին մէջ: Պարզ մարդիկ անգամ կը տրամաբանեն, թէ կուսակցական որոշ մարդիկ իրենք զիրենք անձեռնմխելի կը նկատեն եւ կը չարաշահեն իրենց պաշտօնները մոռնալով որ նման շահատակութիւններ կ'արատաւորեն հայու արժանապատուութիւնն ու պատիւը: Այս առումով բարոյական ծանր հարուած մը կը ստանայ հայ համայնքը, երբ վերջերս բազմապատկուած են զանազան տեսակի յանցագործութիւնները:

Վերջապէս կայ հետաքրքրական պարագայ մը եւս: Դաշնակցութեան «Ասպարէզ» օրաթերթն ու «Հորիզոն» հեռուստաժամը, որոնք Երեւանի մէջ պատահած ինքնաշարժի արկածի մը անգամ քաղաքական մեկնաբանութիւն կու տան, մինչեւ 31 յունուար լռութիւն պահած էին եւ տող մը չէին տրամադրած այս տխուր պատահարին, որ շաբաթէ մը իվեր կ'այլեկոծէ հայ հասարակութիւնը:

Ուրիշին աչքին շիւղը տեսնողը պէտք է կարողանայ տեսնել իր աչքին գերանը...

ՅԱԿՈԲ ՊՕՂՈՍԵԱՆ

Լոս Անջելըս, 31 յունուար 1997

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Մտահոգիչ դէպքեր Լոս Անջելըսի հայ համայնքի կեանքին մէջ

Եկեղեցին անմասն է

Անդրադառնալով մամուլի մի շարք օրգանների տարածած այն լուրերին, ըստ որոնց զենքի ապօրինի վաճառքի դեպքն առնչվում է Գլենդեյլի Ս. Աստվածածին եկեղեցու հետ, Ազգային առաջնորդարանը հունվարի 31-ի մամլո ասուլիսում դատապարտել է այդ կարգի բոլոր ամբաստանությունները՝ դրանք համարելով զրպարտություն եւ պնդել, որ ոչ եկեղեցին, ոչ էլ նրա հոգաբարձությունը որեւէ կապ չունեն քրեական միջադեպի հետ:

Հայտնի է, որ ամիսներ տեւած հետաքննություններից հետո օրինապահ իշխանությունները զենքի ապօրինի վաճառքի հանցանքով ձերբակալել են Արթուր Գաղատայանին եւ Լերի Լորենբերգին:

Այս լուրը ամերիկյան եւ հայկական տեղական մամուլում հրապարակվել է, սակայն հարցը կապվել է Արթուր Գաղատայանի հոր՝ Ս. Աստվածածին եկեղեցու հոգաբարձության ատենապետ Ստեփան Գաղատայանի հետ, թեեւ օրինապահ մարմինները հայտարարել են, որ վերջինս որեւէ կապ չունի ապօրինի արարքի առնչությամբ:

Մամլո ասուլիսում Ազգային վարչության փոխատենապետ Արմանդ Քեոսեյանը եւ եկեղեցու հոգեւոր տեսուչ Եփրեմ արք. Թափագյանը բողոք են հայտնել եկեղեցին այդ քրեական արարքի հետ կապելու արհեստական մոտեցումների կապակցությամբ:

Ինչպես հայտնի է, վերոնշյալ միջադեպը հայկական որոշ լրատվական միջոցների, մասնավորապես Արմենպրեսի կողմից ներկայացվել է Ս. Աստվածածին եկեղեցու համար վերոնշյալ աննպաստ մեկնաբանությամբ:

Մամլո ասուլիսում Ազգային իշխանության ներկայացուցիչները հայտնել են, որ ելնելով այն պնդումներից, թե Արթուր Գաղատայանը օրինապահ մարմինների գաղտնի գործակալների հետ մի շարք հանդիպումներ է ունեցել եկեղեցու տարածքում, որոշում է ընդունվել քննել եկեղեցու տարածքում ելումուտի հարցով հոգաբարձության ձեռնարկած միջոցները:

«ԵՐԵՎԱՆ» ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՏԵՍԱԿԵՏ

Հռոմեական կաթոլիկ եկեղեցու հետ միությո՞ւն

Հակառակ մամուլում հրապարակված միացյալ հայտարարության եւ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի տված բացատրական հարցազրույցի, Հռոմի պապի եւ Գարեգին Ա-ի միջեւ վերջերս կայացած հանդիպումը շարունակում է մնալ մամուլի եւ հասարակության ուշադրության կենտրոնում: Եվ դա հասկանալի է, քանի որ հարցը առավել ազգային է, քան հոգեւորական: Այդ առումով թարգմանաբար ներկայացնում ենք հայտնի լրագրող Մուրադ Մուրադյանի վերոհիշյալ վերնագրով հոդվածը, որը լույս է տեսել «Արմինյըն Միրըր Սփեքթեյթըր» շաբաթաթերթի հունվարի 11-ի համարում, որպես հեղինակի սեփական կարծիքի արտահայտություն այդ հարցի վերաբերյալ:

Մի խումբ ամերիկահայեր իմ կարծիքը հարցրեցին Հռոմում կայացած բարձրաստիճան եկեղեցական հանդիպման մասին: Իմ անմիջական պատասխանն էր, որ եկեղեցիների պետերի նման հանդիպումները ողջունելի են այն առումով, որ նպաստում են քրիստոնեական տարբեր ուղղությունների փոխըմբռնմանը:

Նախ նշեմ, որ ուղղափառ քրիստոնեական եկեղեցիների միջեւ բաժանումը տեղի է ունեցել ավելի իշխանության եւ ղեկավարման, քան՝ հավատի տարբերությունների դրդապատճառներով: Հռոմեական եւ Հայկական եկեղեցիների բաժանումը հիմնված է Քրիստոսի բնույթի վրա: Կարծում եմ, շատ մարդկանց, նրանց թվում նաեւ ինձ համար, Քրիստոսի բնույթի վերաբերյալ հակասությունը քիչ ազդեցություն է ունեցել, որպես քրիստոնյաների, մեր հավատի վրա: Լավ կլինի, որ հետաքրքրվեր մի ուսանող ուսումնասիրի Քաղկեդոնի տիեզերաժողովի որոշումներն ու այդ ժամանակաշրջանի իրադարձությունները քրիստոնեական աշխարհում պարզելու՝ քաղաքականությո՞ւնն էր, թե՞ հավատը հռոմեական եկեղեցուց բաժանման պատճառը:

Երկրորդ, խրախուսելի է քրիստոնեական եկեղեցու ուղղափառ եւ ոչ ուղղափառ համայնքների ներկայացուցիչների համագործակցությունը: Դա առողջ մթնոլորտ է ստեղծում իրար օժանդակելու մարդասիրական առումով եւ ավելի մեծ ուշադրություն դարձնելու քրիստոնեության հիմնական հարցերի վրա: Սա խիստ անհրաժեշտ է մեր օրերում, երբ մի շարք առաջնակարգ պարբերականներ հարցականի տակ են դնում Մարիամ Աստվածածնի անարատ հղիանալու, Քրիստոսի աստվածայնության եւ շատ այլ հարցեր, որոնք առ այսօր առանց կասկածների ընդունվել են բոլոր քրիստոնյաների կողմից: Այդ լույսի ներքո Հռոմեական եւ Հայկական եկեղեցիների հանդիպումները, հավատացյալներին յուրաքանչյուրն իր կողմը գրավելու վտանգավոր մրցակցությունից հրաժարվելու եւ լիակատար համաձայնության գալու նրանց ջանքերը խիստ օգտակար են:

Կրոնական պետերի համար չափազանց անվայել է, որպես հակառակորդներ, իրար մարտահրավեր նետելը: Նրանք պետք է առաջինը ջանքեր գործադրեն քրիստոնեական եղբայրության ոգով ներդաշնակություն ստեղծելու եւ պահպանելու համար: Ինչպե՞ս են եկեղեցիներն ակնկալում, որ տարբեր ազգությունների առաջնորդները հաղթահարեն իրենց միջեւ ստեղծված հակասությունները, երբ քրիստոնեական եկեղեցիներն իրենք են դարեր շարունակ կործանարար պայքար մղում մեկը մյուսի դեմ:

Երրորդ, միասնությունը տարբեր հարցեր է առաջադրում: Եթե միասնություն ասելով հասկացվի, որ Հայկական եւ Հռոմեական եկեղեցիները վարչականորեն եւ աստվածաբանական տեսակետից ենթարկվելու են մեկ կամ միացյալ կենտրոնական իշխանության, ապա ես հարցականի տակ եմ դնում նման քայլի խոհեմությունը: Եվ իմ այդ դատողությունը բխում է ոչ թե աստվածաբանական, այլ՝ սոցիոլոգիական համոզմունքներից: Ճիշտ է, երկու համայնքներն էլ կարող են ինչ-որ չափով շահել դրանից, բայց ես վախենում եմ, որ լիակատար միասնությունը, նույնիսկ եթե անմիջապես տեղի չունենա, բացասաբար կանդրադառնա Հայկական եկեղեցու վրա: Նա կկորցնի իր եզակիությունը, յուրահատկությունը, որը հայկական ինքնության անքակտելի բաղադրամասն է:

Անհավանական չէ, որ Հռոմեական եկեղեցու նման հսկա կառույցը ամբողջովին գերիշխի եւ ստեղծի նոր միասնության նոր դեմքը: Ես կողմ եմ, որ, որտեղ հնարավոր է, որոշումներն ընդունվեն կողմերի համաձայնությամբ: Համաձայնությունն այդ դեպքում պետք է նշանակի համահավասար հնարավորություն ներկայացված տեսակետներին: Այն չպետք է նշանակի, որ տարբեր մտածելակերպ ունեցողներն իրավունք ունեն վետոյի օգտագործմանը: Իմ մտում ծագող բազմաթիվ հարցերից գլխավորն այն է, թե Հայկական եկեղեցին այդ հսկայական կառույցում ի՞նչ ազդեցություն կարող է գործել եւ, ի վերջո, հայկական ինքնությունից որքա՞նը կարող է վառ մնալ:

Ընկերներիցս մեկի այն հարցին, թե Հռոմեական եկեղեցու հետ միությունը կավելացնի՞ արդյոք Հայաստանի պետականությունն իր անբարեկամ հարեւանների շրջանում, պատասխանեցի, որ միության եւ պետականության միջեւ ընկած մեկ-մեկ հարաբերությունն այնքան էլ ճիշտ չի լինի ակնկալել Հայաստանի համար: Հիշեցնեմ, որ Լատինական Ամերիկայի երկրները մեծ մասամբ կաթոլիկ են, բայց տասնամյակներ, նույնիսկ դարեր շարունակ անարդարությունն ու տառապանքն անպակաս են եղել դրանցում: Հովհաննես 2-րդ Պողոս պապը ծնվել եւ մեծացել է Լեհաստանում, որը համատարած կաթոլիկ երկիր լինելով հանդերձ՝ ընկել էր ամենանենգ կոմունիստական վարչակարգի ձեռը: Կաթոլիկ եկեղեցին չէր կարողացել փրկել նրան: Բարեբախտաբար, այն ներկայումս գտնվում է ժողովրդավարության ուղու վրա եւ վերագտնում է իրեն որպես ինքնուրույն, անկախ պետություն: Միայն ժամանակը եւ հետազոտությունները կկարողանան հետագայում պարզել, թե ինչ ջանքեր է կաթոլիկ եկեղեցին թափել երկիրը նոր ուղու վրա կանգնեցնելու գործում: Ուժեղ եւ ազդու ձայնը կարող է գալ իրական քրիստոնեական եղբայրության շնորհիվ: Այստեղ պարտադիր չէ ամբողջական միասնությունը: Ինչքան ես եմ հասկանում, Գարեգին Ա-ն մտադիր էր առաջ բերել Հռոմի հետ քրիստոնեական ավելի ամուր համերաշխություն, որը հնարավորություն կտար վերջ դնելու 1500 տարվա բանավեճերին եւ վիճաբանություններին: Կաթողիկոսն ու պապը մեծ քայլ են կատարել հաղթահարելու լեզվաբանական, մշակութային եւ քաղաքական գործոնները, որոնք երկար ժամանակ իրարից հեռու են պահել երկու եկեղեցիները: Նրանց այս ջանքերը խիստ ողջունելի են:

Ծնված եւ մեծացած լինելով Ամերիկայի ամենափոքր Նահանգ Ռոուդ Այլենդում՝ ինձ վախեցնում են կաթոլիկ եկեղեցու հսկայական չափերը: Ես սիրում եմ անձնական, սերտ հարաբերությունները: Եվ այդ հանգիստ մթնոլորտը ես զգում եմ Հայկական եկեղեցում, որտեղ էլ լինի՝ ԱՄՆ-ում թե Հայաստանում: Ես վստահ չեմ, որ ներկայի «ընտանեկան» այդ մթնոլորտը պահպանվելու է: Սա, անշուշտ, անձնական տեսակետ է: Բայց ես միշտ հավատացած եմ եղել, որ քրիստոնեությունն իր հիմքում խիստ անձնական հավատամք է եղել: Ես գերադասում եմ, որ եկեղեցիները մնան անջատ, բայց, անշուշտ, համայնական քրիստոնեական ընտանիքի կոնտեքստում:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Փոքրիկների հովիտ Բեքաան

Ակնկալվում է, որ փետրվար ամսին Իսրայելի վարչապետ Բենիամին Նաթանյահուն կայցելի Միացյալ Նահանգներ եւ այլ հարցերի թվում կքննարկի նաեւ Սիրիայի հետ հարաբերությունների հարցը: ԱՄՆ-ը կողմ է, որ սառեցված բանակցություններում տեղաշարժ արձանագրվի: Մինչ այդ, Բեքաա հովիտը Լիբանանում կարող է դառնալ Մերձավոր Արեւելքի հաջորդ թեժ կետը, զգուշացնում է «Նյուզուիք» հանդեսի փետրվարի 3-ի համարը:

Մարդիկ այդ շրջանում անընդհատ ահ ու դողի մեջ են, ամեն րոպե սպասելով իսրայելական ինքնաթիռների հարձակումներին. «Դա կարող է պատահել ցանկացած ժամի», ասում է Հարավային Լիբանանի ազատագրման համար պայքարող Հըզբոլլահ իսլամական բանակի ծառայողներից Հասան Սարուտը: Ճիշտ է, Հորդանանի արեւմտյան ափին գտնվող Հեբրոնի շուրջ Իսրայելի եւ Պաղեստինի միջեւ համաձայնագրի ստորագրումը եվրոպական եւ ամերիկյան պաշտոնատար անձանց շրջանում հույս է ներշնչում, որ Սիրիայի եւ Իսրայելի միջեւ մոտ մեկ տարի առաջ սառեցված երկխոսությունը կվերականգնվի, բայց թվում է, թե շրջանի խաղաղության գործընթացը թերթերի ցայտուն վերնագրերից այն կողմ չի անցնում: Լիբանանի հարավում ծվարած Բեքաա հովտի եւ շրջակա տարածքների բնակչության կարծիքով, Իսրայելն ու Սիրիան հակամարտության խորքում են գտնվում, ոչ թե համաձայնության եզրին:

Հիշենք, որ Ուորեն Քրիստոֆերը որպես Միացյալ Նահանգների պետքարտուղար իր չորս տարիների պաշտոնավարության շրջանում 26 անգամ Դամասկոս է այցելել՝ փորձելով Սիրիային համոզել, բայց հաջողության չի հասել: Նույնիսկ Գոլանի բարձունքները վերադարձնելու Յիցխակ Ռաբինի խոստումները դրական արդյունք չտվեցին: Սիրիայի նախագահ Հաֆեզ Ասադն անդրդվելի մնաց: Եվ անդունդն սկսեց խորանալ: Նաթանյահուն իշխանության գլուխ անցնելուց հետո հրաժարվեց իր նախորդի տված խոստումներից: «Այստեղ շուտափույթ լուծում չի կարելի ակնկալել», ասում է Իտամար Ռաբինովիչը, որը Ռաբինի եւ Շիմոն Պերեսի ժամանակներում Սիրիայի հետ բանակցություններ է վարել Իսրայելի անունից:

Իսկ ի՞նչ է սպասվում: Մեծ պատերազմը խիստ անհավանական է, բայց արյունահեղություն դեռ կլինի: «Հեռանկարներն այնքան էլ լավ չեն», կանխագուշակում է Մոշե Մաոզ անունով Սիրիայի հարցերով զբաղվող իսրայելցի մի մասնագետ: «Իսրայելին դաս տալու համար Ասադն օգտագործելու է Հըզբոլլահին»:

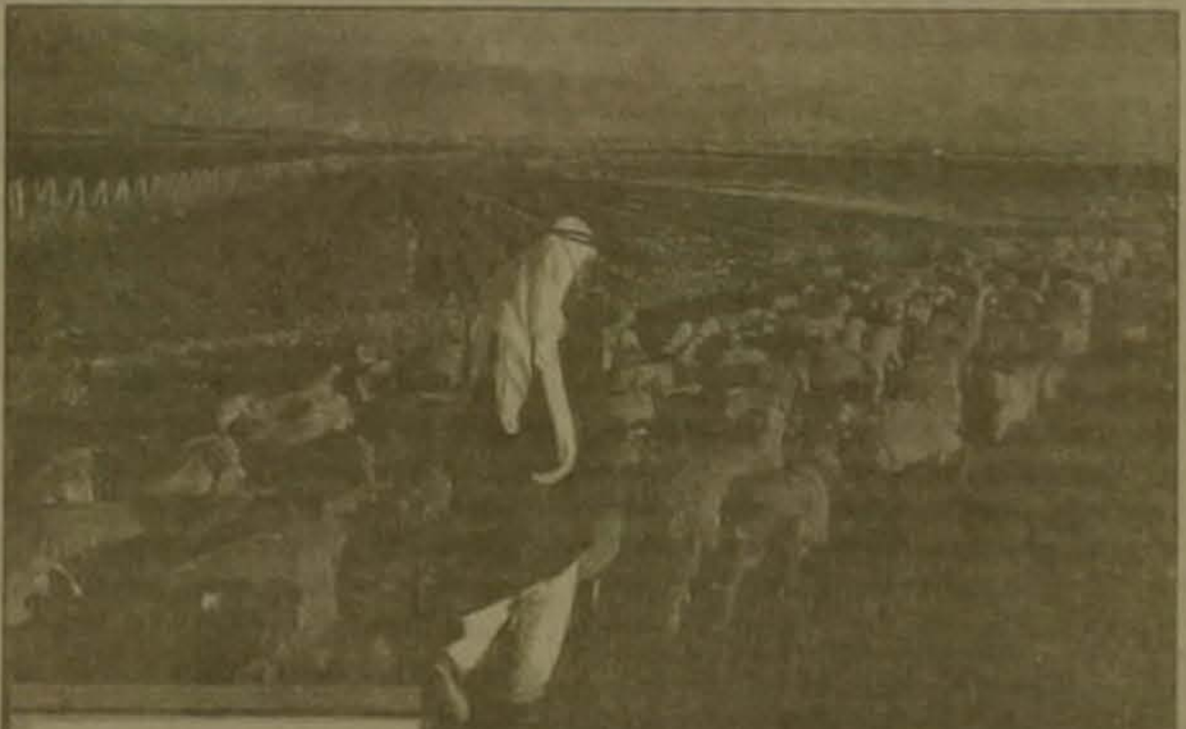

Վերջինիս հանկարծակի հարձակումները Հարավային Լիբանանում այնքան հաջող եւ արդյունավետ են, որ որոշ դիտորդներ կարծում են, որ Իսրայելը հետզհետե կորցնում է իր ապահովության գոտու հսկողությունը:

Հըզբոլլահի մարտական ու պաշտոնական անձինք հպարտությամբ նշել են «Նյուզուիքին», որ Հարավային Լիբանանի բանակը (ՀԼԲ) հետախուզական արժեքավոր տեղեկություններ ունի: «Ապշեցուցիչ է, որ 300-400 զինվորներ կարող են այդպես զբաղեցնել իսրայելցիներին», նշում է ՄԱԿ-ի խաղաղարար ուժերի խոսնակ Թիմուր Գոքսելը: «Սխալվելու հնարավորությունը գնալով ավելի է փոքրանում: Այն կարող է առաջնորդել դեպի մեծ պատերազմ»:

Զինվորական դիտորդների կարծիքով, Բեքաա հովիտն այն իդեալական վայրն է, որ կարող է Լիբանանն անջատել Սիրիայից: Այդ իսկ ընկալումներից ելնելով Դամասկոսը վերջերս տանկեր եւ հրետանային մեքենաներ է տեղափոխել այնտեղ՝ զորացնելու համար այդ վայրում գտնվող 20 հազարանոց իր զորքերը: Նրանք կազմ ու պատրաստ են դիմադրելու Իսրայելի կողմից ամեն մի մեծ հարձակում եւ չեն մոռանում իրենց դեմ ուղղված անցյալ տարվա «Ցասման ողկույզներ» պատժիչ օպերացիան, որ ուժեղ հարված հասցրեց Հըզբոլլահի մարտականությանը, եւ խլեց 200 անմեղ քաղաքացիների կյանք: Դրան հաջորդող օրերին երկու կողմերը համաձայնագիր ստորագրեցին, որ քաղաքացիական օբյեկտները չեն դառնալու զինված գործողությունների թիրախներ: Մինչեւ օրս կողմերը չեն խախտել իրենց պարտավորությունները: Բայց Հըզբոլլահի ներկայացուցիչները առիթի են սպասում, որ իսրայելցիները սխալվեն, եւ իրենք հակահարված տալու իրավունք ստանան:

Բեքաա հովտի բնակչությունն անհանգիստ է: Կյանքն առանց այն էլ դժվար է այնտեղ: Սիրիան, որ Լիբանանի դե ֆակտո կառավարիչն է, ոչնչացրել է շրջանի եկամտի գլխավոր աղբյուր հանդիսացող հաշիշի ցանքերը: Այնպես որ, բնակչությանը մնում է միայն աղոթել, որ նյարդերի կամ հոգեբանական այդ պատերազմը չվերածվի ավելի լուրջ ու ճակատագրական ճգնաժամի: «Առայժմ դիմադրությունը շարունակվելու է մինչեւ թշնամին ուժասպառ լինի», ասում է Լիբանանի խորհրդարանի եւ Հըզբոլլահի անդամ Մոհամեդ Ռաադը: Բայց ինչքա՞ն անվտանգ կլինի նույնիսկ ուժասպառ եղած Իսրայելը: Արդյո՞ք նա ավելի մեծ վտանգ չի սպառնա Լիբանանին:

«ՆՅՈՒԶՈՒԻՔ»

ՇՐՋԱՆ

Վրաստանում ՄԱԿ-ի դիտորդների մանդատը երկարաձգվեց

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը Վրաստանում ՄԱԿ-ի զինվորական դիտորդների մանդատը երկարաձգեց մինչեւ հուլիսի 31-ը: Միաժամանակ նշվեց, որ աննշան առաջադիմություն կա այդ հանրապետությունում էթնիկական հակամարտության լուծման գործում: Ներկայումս Վրաստանում են գտնվում ՄԱԿ-ի 125 դիտորդներ 25 երկրներից, ինչպես նաեւ 1,5 հազար ռուսաստանցի զինծառայող: Նրանք բուֆերային գոտի են ստեղծել Վրաստանի կառավարական զորքերի եւ աբխազական անջատողականների միջեւ:

DW

Կադրային զտումներ Ադրբեջանում

ԲԱՔՈՒ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հեյդար Ալիեւի նախագահությամբ այստեղ խորհրդակցություն է անցկացվել 1996 թվականի տնտեսական արդյունքների շուրջ: «Ազադլիգ» թերթը, վկայակոչելով հավաստի աղբյուրներ, հաղորդել է, որ խորհրդակցության օրը մի քանի անգամ հետաձգվել էր Միջազգային արժութային հիմնադրամի փորձագետների Ադրբեջան ժամանելու կապակցությամբ: Թերթը հաղորդել է, որ այդ հիմնադրամի ներկայացուցիչների յուրաքանչյուր այցից հետո կառուցվածքային փոփոխությունները իշխանությունների ուշադրության կենտրոնում են գտնվում՝ ցույց տալու, թե նրանք ընդառաջ են գնում եւ կատարում հիմնադրամի պայմանները: Կայացած խորհրդակցությունում որոշում է ընդունվել միավորել առեւտրի եւ արտաքին տնտեսական կապերի նախարարությունները, իսկ ֆինանսների նախարարը եւ տնտեսական գերատեսչությունների որոշ ղեկավարներ ազատվելու են զբաղեցրած պաշտոններից:

Սեյսմիկ ցնցում. ռո՞ւմբ, թե՞ երկրաշարժ

«Ինթերնեյշընըլ հերալդ տրիբյուն» օրաթերթի ստորեւ ներկայացվող հոդվածը Ավստրալիայի հարավ-արեւմուտքում 1993-ին տեղի ունեցած խիստ կասկածելի երկրաշարժի մանրամասներ է պարունակում: 4-ամյա վաղեմության այս պատմությունը միայն վերջերս է լրջորեն գրավել մասնագետների ուշադրությունը, եւ եթե ստորերկրյա ցնցումն իր բնույթով փորձագետների կասկածն է հարուցել, ապա միջազգային ահաբեկչության աճով խիստ «մտահոգ» պաշտոնական Վաշինգտոնը թեթեւացած շունչ է քաշել միայն այն ժամանակ, երբ միջադեպը կոծկվեց:

1993-ի մայիսի 28-ի ուշ երեկոյան մի պայթյուն փշուր-փշուր արեց ավստրալական սակավ մարդաբնակ հարավ-արեւմտյան հողերի հանդարտությունը եւ հարյուրավոր մղոն մացառուտներում եւ անապատներում ճառագայթեց ցնցումային ալիքներով: Մոտակայքով անցնող բեռնատարների վարորդները եւ ոչ հեռու հանգրվանած ոսկեխույզները երկնի մութը կտրող պայծառ փայլատակումների ականատեսը եղան: Լսվեց նաեւ խլացնող հզոր պայթյունի ձայնը:

Դեպքը կարող էր անցնել պատմության գիրկը, եթե չհետաքրքրեր Ավստրալիայի եւ Միացյալ Նահանգների կառավարության հատուկ քննիչներին, ովքեր վերջիվերջո այն կարծիքը հայտնեցին, որ հողաշերտերի տեղաշարժը ճապոնական Աում դատաստանի պաշտամունքի կազմակերպության գործն է: Վերջիններս մեղադրվում էին նաեւ 1995 թ.-ին Տոկիոյի մետրոյում թունավոր գազ արտանետելու համար, որի հետեւանքով 12 մարդ զոհվեց եւ հազարները ծանր թունավորվեցին:

Երկյուղ կար, որ ահաբեկիչները ձեռք էին բերել միջուկային կամ զանգվածային թունավորման ժամանակակից զենքեր եւ այդ գիշեր փորձարկումներ էին արել Ավստրալիայի ամայի վայրերում: Որոշ մասնագետներ էլ կարծում էին, որ հողաշերտերի տեղաշարժը երկրաշարժի արդյունք էր, հանքերում տեղի ունեցած պայթյուն կամ նույնիսկ տիեզերքից ընկած երկնաքարերի հարված: Սակայն փաստերը հակառակն էին ապացուցում:

Քննիչները պարզեցին, որ կասկածյալ պաշտամունքի՝ Աում Սինրիկյոյի ղեկավարները նախքան այդ միջադեպը փորձել էին ռուսական միջուկային ռազմագլխիկներ գնել եւ նոր գնված ագարակում (Ավստրալիայի հարավ-արեւմտյան հողաշերտերի տեղաշարժերի գոտում) լաբորատորիա հիմնել: Հետագայում ագարակը հետազոտողները պարզեցին, որ աղանդավորներն այնտեղ ատոմային ռումբի գլխավոր հումք՝ ուրան էին արդյունահանում:

«Շատ փորձագետների կարծիքով, հավանական է միջուկային զենքի հայտնվելը ահաբեկիչների ձեռքին, մինչեւ Աում Սինրիկյոյի հետ կապված դեպքերի ի հայտ գալը մի հարցազրույցում հայտարարել էր գիտական հետազոտությունների ղեկավար դոկտ. Գրեգորի վան դեր Վինկը: Իսկ Ճապոնիայի աղանդավորները արդեն ձեռք էին բերել կենսաբանական եւ քիմիական զենքեր եւ փորձում էին միջուկային գնել կամ ստեղծել»: Սենատի քննիչների պահանջով, հետաքննությունը կատարում էր սեյսմոլոգիայի միացյալ ուսումնասիրությունների ինստիտուտներ (ՍՄՈՒԻ) կազմակերպությունը, որտեղ վան դեր Վինկը ծրագրման տնօրենն էր: Կազմակերպությունն ունի ավելի քան 80 անդամ-ինստիտուտներ Միացյալ Նահանգների տարբեր համալսարաններում եւ 100 սեյսմոմետրեր տեղադրված բոլոր աշխարհամասերում:

Աում դատաստանի պաշտամունքը, որն առաջին անգամ հանրության ուշադրությունը գրավեց 1995-ի մարտի 20-ին Տոկիոյի մետրոյում նյարդային զարին գազով թունավորումը կազմակերպելիս, փաստորեն ահաբեկիչների կողմից երբեւէ քիմիական զենքի լայնորեն կիրառման առաջին հեղինակն էր: Աղանդը այժմ Ճապոնիայում մեղադրվում [illegible] մահաբեր զենքերի կիրառմամբ քաղա[illegible]ն մ[illegible]րազմ հրահրելու համար:

Տոկիոյի վերոհիշյալ միջադեպից հետո կառավարական հետաքննիչները շտապեցին ավելին իմանալ խմբի գործունեության մասին: Պարզվեց, որ Աում Սինրիկյոն, կամ Գերագույն ճշմարտությունը, հասցրել էր հավաքել 1 մլրդ դոլար եւ աշխարհի 6 խոշոր պետություններում դավանափոխ անել ավելի քան 50000 մարդ: Նման փաստերի բացահայտումից հետո Միացյալ Նահանգների Սենատի կառավարչական գործերի հանձնաժողովը սենատոր Սեմ Նանի պահանջով ձեռնամուխ եղավ աղանդի գործունեության հետաքննության: Սենատի հետաքննիչները պարզեցին, որ խումբը հազարավոր հետեւորդներ էր ձեռք բերել Ռուսաստանում, որտեղ էլ գնել էր մեծ քանակությամբ զենք, ռազմական ուղղաթիռ եւ այլ սպառազինություն: Պարզվեց, որ Աում Սինրիկյոյի շինարարության գծով ղեկավար Կիյոհիդե Հայակավան, որը պաշտամունքի սպառազինման գլխավոր ջատագովն էր, 1992–95 թթ.-ին Ռուսաստան է մեկնել 21 անգամ: Սենատի հետաքննիչներն ասում են, որ կազմակերպությունն ի վերջո հաջողվել է հավաքագրել ռուսաստանցի երկու միջուկային մասնագետի: Ավելի ուշ Հայակավայից բռնագրավված նոթատետրերի նշումներից բացահայտվեց, որ Հայակավան ցանկանում էր ռուսական նորագույն զենք գնել, իսկ մի անգամ էլ նույնիսկ բացահայտ կերպով հարցրել է. «Ի՞նչ արժե միջուկային մարտագլխիկը» եւ թվարկել մի քանի գներ:

Իսկ այդ ժամանակ Ավստրալիայում առավել ակտիվ աղանդավորները արդեն «հուզվում» էին: Պաշտամունքի հետեւորդները Կանաչ մայրցամաք էին ժամանել 1993-ի ապրիլին՝ առեղծվածային պայթյունից մեկ ամիս առաջ: Ակնհայտորեն Ռուսաստան կատարած այցերի տպավորության տակ գտնվող Հայակավան առաջին շարքերում էր: Մի քանի հողակտորներ ու ագարակներ գնելուց հետո աղանդի ներկայացուցիչները գնեցին Բանջավամում գտնվող 500000 ակր մակերեսով ոչխարաբուծական ֆերման (Փերթ քաղաքից 400 մղոն հյուսիս): Իսկ ինչո՞ւ հենց այդ ֆերման. պատասխանը խիստ որոշակի է՝ ընտրված հողամասի ընդերքը խիստ հարուստ էր ուրանի հանքաշերտերով: Շուտով ագարակ բերվեցին քիմիական նյութեր, հակագազեր, թիակներ, ընդերքը մշակելու սարքավորումներ եւ հողափոր մեքենաներ: Հիմնվեց նաեւ գիտական լաբորատորիա, որը զինեցին նորագույն համակարգիչներով, հեռակաչափերով, այրիչներով, ապակե սրվակներով, խառնիչ եւ ձայն քանդող մեքենաներով: Հայակավայից բռնագրավված փաստաթղթերում նշվում են 1993-ի ապրիլ եւ մայիս ամիսներին Ավստրալիա կատարած այցերի ընթացքում ուրանի հանքաշերտերի գիտական վերլուծությունների արդյունքները: Ըստ դրանց, ագարակի ուրանը ամենաբարձր որակի էր:

Երկրաշարժը գրանցվեց 1993 թ.-ի մայիսի 28-ին, տեղական ժամանակով 23:03-ին: Դա 1995 թ.-ի մարտի Տոկիոյի հարձակումից առաջ էր: Այս փաստի վրա էլ ավստրալացի երկրաբան Հարրի Մեյսոնը հրավիրեց Ավստրալիայի դաշնային ոստիկանության եւ Սենատի հետաքննիչների ուշադրությունը:

Մեյսոնը նշեց, որ երկրաշարժերը այդ գոտում հազվադեպ են, իսկ հանքավայրերում գիշերային պայթյունները արգելված էին: «Իմ կարծիքով, ատոմային պայթյունը խիստ հավանական է, սակայն երկնաքարերը եւ երկրաշարժը նույնպես չեն բացառվում», գրեց նա Սենատի հետաքննիչներին 95-ի հոկտեմբերին:

Այս ինֆորմացիան ունենալով, հետաքննիչները կապվեցին ՍՄՈՒԻ հետ: Այնտեղ հաշվարկեցին, որ ցնցումը 170 անգամ ավելի հզոր էր ամենաուժեղ պայթյունից: Ցնցումը համարվեց փոքր միջուկային պայթյուն, հավասար մոտավորապես 2000 տոննա ուժեղ պայթուցիկ նյութի ուժի: Համեմատության համար ասենք, որ Հիրոսիմայի վրա նետված ատոմային ռումբը պարունակում էր 15000 տոննա պայթուցիկ նյութին հավասար լիցք: Իսկ պաշտոնական պատճառը, այնուամենայնիվ, բնածին համարվեց՝ ավելի շուտ երկրաշարժ կամ երկնաքարի հարված, քան ատոմային պայթյուն: Միայն դրանից հետո պաշտոնական Վաշինգտոնը թեթեւացած շունչ քաշեց:

ՍՄՈՒԻ 1996 թ.-ի աշնանային պաշտոնական հաշվետվությունում առաջին անգամ պայթյունը հրապարակավ բացահայտելով՝ ներկայացրեցին առեղծվածային միջադեպի վերլուծությունը: Այն ավարտվում էր հետեւյալ տողերով. «Երկնաքարերի վարկածը համընկնում է վկաների ցուցմունքներին եւ սեյսմիկ արձանագրություններին», որն, ինչ խոսք, շատերի սրտով էր:

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ ԱՐՄԵՆ ՄԿՐՏՉՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Բլեյանի վերականգնումի» շարժումը շարունակվում է

Հետաքրքիր բան կատարվեց կրթության եւ գիտության փոխնախարար Աշոտ Բլեյանի պաշտոնազրկումից հետո (սպասված պաշտոնազրկում, քանզի, որքան էլ հակառակ կարծիքի լինի տիար նախկին փոխնախարարը, հանրապետությունը, չհաշված Բլեյանի համախոհների խումբը, թեեւ ուշացումով, բայց «բավարարված» էր վերջին էքս-վարչապետի վերջին կադրային քայլի՝ Բլեյանին վերաբերող հատվածից). ասես մեկն անզգուշաբար տնտղել էր մեղվի փեթակը՝ այստեղից հետեւող խայթոցների չդադարող հրավառությամբ: Կրթության եւ գիտության նոր նախարարի դեմ (կամ Աշոտ Բլեյանի «վերականգնումի» համար) վերջինիս յուրաքանչյուր ձեռնարկում կաթվածահար անելու աներեւակայելի շարժում սկսվեց. հնարավոր ամենաաննպաստ, այսպես կոչված «ցնցումաբուժության» շրջանում փորձադաշտի վերածված կրթության ոլորտը «յուրացնել» փորձող նախարարի յուրաքանչյուր շարժում, արտահայտություն, նույնիսկ չարտահայտված միտք, դարձավ «մերկացումների», մի տեսակ տենդոտ քննարկումների առարկա: «Նոր դպրոցի» նվիրյալների կարճ նախապատրաստական կրակոցներից հետո իր բազմամյա նորարարական ավյունի ողջ թափով հակապետրոսյանական (սա՝ պայմանականորեն, քանզի ով էլ լիներ Արտաշես Պետրոսյանի տեղում, հայտնվելու էր «բլեյանական ագրեսիայի» թիրախում, որովհետեւ «հակապետրոսյանիզմի» հիմքում Բլեյանի եզակիության եւ անփոխարինելիության գաղափարն է), մի արշավ սկսեց նախկին փոխնախարարը, որ մամուլի էջերում, կրթության նախարարի ասուլիսներում, դասագրքային գինեծոններում եւ «վարագույրից այն կողմ» շարունակեցին տեսանելի եւ անտեսանելի թելերով Բլեյանին կապված գաղափարակիցները: Վերջիններիս, որքան տարօրինակ է, նյարդայնացնում է հենց այն, ինչը, թերեւս պետք է գնահատվեր նախարարի գործելակերպում. որ չի մերժում բարեփոխումների փորձը, այլ հինն ու նորը հաշտեցնելու եզրեր է փնտրում: Այստեղ չէ՞ թաղված շան գլուխը. «նորի» գաղափարակիրները հիվանդագին ատելություն ունեն «հնի» նկատմամբ եւ լույսի որեւէ շող չեն տեսնում հին դպրոցի «մղձավանջում»:

Մի կողմ թողնելով ընդհանուր դատողությունները, ուզում եմ անդրադառնալ «Դպիր» ամսագրի գլխավոր խմբագիր Ռոբերտ Հովսեփյանի մի քանի նկատառումներին («Մոլորակ», 31 հունվարի): Պարոն Հովսեփյանն իր «մասնագիտակցին» (Արտաշես Պետրոսյանին. երկուսն էլ ֆիզիկոս են) գիտական մոտեցումների այբուբենին ծանոթացնելուց հետո նախարարի ծրագրերի, դիրքորոշումների հակասականության բացահայտումների մի շարք է սկսում: Իր իրավունքն է, թող բացահայտի: Սակայն, նոր նախարարի «սկզբունքների անորոշությունը» Աշոտ Բլեյանի «հստակ ծրագրավորված, եռանդուն, հետեւողական գործունեությանը» հակադրելով, ինչո՞ւ էր լռում, երբ նախկին փոխնախարարն, օրինակ, ի հեճուկս նոր դասագիրքը մեկ տարի փորձաշրջանից հետո միայն դպրոց ներմուծելու նախարարության որոշման, առանց ձեւականությունների դպրոց էր մտցնում կառավարական հանձնաժողովի որոշմամբ (մի կողմ թողնենք վերջինիս իրավասության խնդիրը) օժանդակ ճանաչված դասագրքերի փոփոխված տարբերակները: Այս առիթով ակամա հիշում ես հայտնի ասացվածքը. «Դռնից դուրս են շպրտում, պատուհանից է ներս մտնում»:

Լավ է, իհարկե, որ վերջիններս զերծ են նախորդների մի շարք թերություններից, բայց չէ՞ որ դրանք նոր գրքեր են՝ նոր հեղինակներով, եւ ուրեմն՝ փորձաշրջանի կարիք ունեն: Սեւեռուն ուշադրություն դրսեւորելու դեպքում (ինչպես վարվում է պրն Հովսեփյանը) կարելի էր գտնել նախկին փոխնախարարի խոսքի եւ գործի հակասականության այլ դրվագներ նույնպես, սակայն դա չէ էականը: Ի դեպ, «հստակ ծրագրավորված, եռանդուն, հետեւողական գործունեության» մասին. եռանդագին հետեւողականությունն արդյոք մի՞շտ է եկեղեցի տանում, թե՞ կարող է (լավագույնս) նաեւ քանդել, ամայացնել... Պրն Հովսեփյանը, կարծես, դեմ է «ջնջելուն ու նորից սկսելուն» («այդ ո՞ր գիտական բնագավառում են անընդհատ ջնջում ու նորից սկսում»), սակայն, թույլ տվեք հարցնել, ինչո՞վ էր զբաղված տիար Բլեյանն իր հեղափոխական գործունեության ընթացքում. միթե ոչ ջնջելու եւ նորից սկսելու հստակ եւ հետեւողական գործընթացով:

Եվս մի նկատառում հոդվածում վկայակոչված փորձարկումային «պրակտիկայի» մասին. Պրն Հովսեփյանը պնդում է, որ բլեյանական նորարարությունները (ծրագրեր, մոտեցումներ, դասագրքեր) առնվազն 5-7 տարի փորձարկվել են «Մխիթար Սեբաստացի» կրթահամալիրում, ստուգվել մոտ 5000 աշակերտների ուսուցման փորձով, շարունակաբար մշակվել եւ բարելավվել: Հրաշալի է, սակայն դա բավարա՞ր հիմք է այդ փորձարկումների արդյունքը ամբողջ կրթական համակարգի վրա տարածելու համար, դրա նպատակահարմարությունը քննարկվել եւ համապատասխան գնահատակա՞ն է ստացել որեւէ «արտաբլեյանական» ատյանում, ո՞ր հզորագոր կռվանից է բխում, թե Աշոտ Բլեյանն իրագործում էր ոչ թե իր սեփական, համառորեն հասարակությանը «փաթաթվող» (գուցե, ուշագրավ), այլ պետական կրթական քաղաքականություն: Թե՞ «Մխիթար Սեբաստացի» կրթահամալիրը միայն հրաշամանուկներ է արտադրում, որ ցնցում են աշխարհը՝ ապացուցելով բլեյանական բարեփոխումների անխուսափելիությունը:

Պրն Հովսեփյանի ասելով, հին ու նոր դասագրքերը անհամատեղելի են, անգամ իրարամերժ: Ինչո՞ւ: Հին դասագրքերի ի՞նչն են անվերապահորեն մերժում նորերը. Լենին պապիկին, լայնարձակ հայրենիքին վերաբերող հատվածնե՞րը: Կարելի է հանել: Անհաջող նկարազարդումնե՞րը: Կարելի է փոխել: Ծանրաբեռնվածությունը կանոններով եւ գրախոսականներո՞վ: Կարելի է «կանոնաթափել», գրախոսությունները փոխարինել համառոտագրություններով (բայց ոչ հեղինակի մասին տարրական տեղեկություններից հրաժարվելու գնով): Ծրագրերի գերբեռնվածությո՞ւնը: Կարելի է թեթեւացնել (սակայն ոչ այնպես, որ դրանցից դուրս մնա «Անլռելի զանգակատունը»): Առաջին դասարանցուն հրամցվում են մոռացված, խրթին անուննե՞ր: Կարելի է փոխարինել նորերով: Բայց ինչո՞ւ դասագիրքը դարձնել պարզ ժամանցի առարկա, գլուխկոտրուկների ժողովածու, որի վրա, օգտագործելուց հետո, նայել չի լինում (խոսքը «ցուցադրական» գիրք-տետրերի մասին չէ):

Պրն Հովսեփյանի (եւ մյուսների) կարծիքով, հին դասագրքերը ամբողջատիրական հասարակարգերին հատուկ, «չոր» գիտելիքներով եւ անառարկելի դոգմաներով զինված, սեփական կարծիքներ եւ քննադատական, վերլուծական մտածելակերպից զուրկ անձ դաստիարակելու նպատակ հետապնդող ձեռնարկներ են՝ «դրսի» ազատ, անկաշկանդ, ինքնուրույն անհատ կերտող դասագրքերին հակառակ: Սա չէ՞ քանդել-նորից սկսելու սկիզբը: Հին դպրոցի «բերանացի անելու», «չմտածելու» պարտադրանքի արդյո՞ւնքն է, որ խորհրդային դպրոցի սաները շատ ավելի լավ գիտեն Գյոթեին, քան իրենց գերմանացի հասակակիցները եւ սեփական քթից շատ ավելի հեռուն են տեսնում: Կամ, որ մեր գիտնականներն ամենախոր ակոսներ են թողնում իրենց «դրսի» գործընկերների հետ համագործակցության բոլոր դաշտերում, այն, որ Ռոբերտ Հովսեփյանը, Արտաշես Պետրոսյանը եւ շատ ու շատ այլ «ունիվերսալներ» այսօր կարողացել են կամա-ակամա «կտրուկ փոխել իրենց գործունեության բնագավառը» ջրի երեսին մնալով անցումային ջրապտույտում:

Ժամանակը չէ՞ «կրթական հակամարտության» նորագույն փուլը, որ սպառնում է ծավալվել կառավարություն-քաղաքապետարան մակարդակով (քանզի ակնհայտ է, որ տիար Բլեյանը դեմ չէ ծվարել քաղաքապետի հզոր թեւի տակ եւ արդեն իսկ արժանացել է վերջինիս բարեհաճությանը) հարթել երկխոսության ճանապարհով: Մի՞թե չի կարելի վերջապես մի դահլիճում, մի սեղանի շուրջ հավաքել հին ու նոր մանկավարժության, հին ու նոր դպրոցի, կրթական հեղափոխության կողմնակիցներին ու հակառակորդներին, «կոնսենսուսի» չգալու դեպքում հարցը լուծել համաժողովրդական հարցման միջոցով: Թե չէ կրկին ու կրկին ստիպված կլինենք հիշել «Մի կարապ, մի գայլաձուկ, մի խեցգետին...» հավերժ ուսանելի պատմությունը:

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԵՊՀ

Արդի հայերենը՝ նոր բառարանում

Ժամանակակից հայոց լեզվի շուրջ 200 հազար բառ ու դարձվածք կընդգրկի «Արդի հայերենի բացատրական բառարանը», որի կազմմանը ձեռնամուխ են եղել Երեւանի պետական համալսարանի հայոց լեզվի ամբիոնի գիտնականները: Այդ կարեւոր ու շնորհակալ գործը ղեկավարում է համալսարանի հայոց լեզվի ամբիոնի պրոֆեսոր, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, հայտնի բառարանագիր Աշոտ Սուքիասյանը, գիտական խմբի կազմում են ամբիոնի վարիչ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Լեւոն Եզեկյանը, ամբիոնի պրոֆեսոր, բանասիրական գիտությունների դոկտոր Սերգեյ Գալստյանը, ամբիոնի դասախոսներ, գիտությունների թեկնածուներ Մանուկ Ֆելեքյանը, Քնարիկ Սուքիասյանը, Ռեբեկա Մանուկյանն ու Փառանձեմ Մեյթիխանյանը: Մոտավոր հաշվարկներով, բառարանը կազմելու է երկու հատոր եւ կունենա մինչեւ 500 հեղինակային մամուլի ծավալ, նշվում է ԵՊՀ 1995/96 ուսումնական տարվա օրերս լույս տեսած հաշվետվության մեջ: Բառարանը կազմելիս ամբիոնի մասնագետներն արդեն հավաքել են ավելի քան 60 հազար բառ ու դարձվածք, որոնք չկան ակադեմիկոս Էդվարդ Աղայանի բացատրական բառարանում:

Բառարանի նոր բառերի եւ դարձվածքների աղբյուրները արեւելահայ ու արեւմտահայ դասական ու ժամանակակից գեղարվեստական գրականությունն է, մեր օրերի մամուլը, թարգմանական գեղարվեստական, հանրամատչելի տեղեկատու գրականությունը, հանրագիտական, երկլեզվյան թարգմանական ընդհանուր ու մասնագիտական բառարանները եւ այլն: Ինչպես նշեցին ամբիոնում, մեծ ուշադրություն է դարձվում հատկապես նոր քաղաքական իրականությունն ու տնտեսական նոր հարաբերություններն արտահայտող նորակազմություններին եւ բառերի նոր իմաստավորումներին: Միաժամանակ, ճշտվում են նախորդ բառարանների բացթողումներն ու վրիպումները, ճշգրտվում է գիտատեխնիկական բառապաշարը:

Ակնկալվում է, որ բառարանը կունենա համապարփակ ընդգրկում, խորագույնս մշակված ոճաքերականական նշումների համակարգ եւ կազմողների մտահղացմամբ, կդառնա ամենազանգվածային օգտագործման տեղեկատու:

Նոր բառարանի բառահոդվածների կազմության աշխատանքները նախատեսված է ավարտել 1999 թվականից ոչ շուտ: Զուգահեռաբար ամբիոնում շարունակվում է ընթացիկ գրականության քարտագրությունը՝ նորակազմությունները հայտնաբերելու եւ անհրաժեշտության դեպքում բառարանում ընդգրկելու նպատակով:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Ազգի» գրադարանում՝ եւս 2 հատոր

«Ազգի» գրադարանը հարստացավ Շուշիկ Տասնապետյանի «Մանկութիւն» բանաստեղծական 78 էջանոց ժողովածուով տպված Լիբանանում Անթիլիասի Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության տպարանում եւ «Նոր դար» ամսագրի 1996-ի 3-4 համարով: Հայաստանի գրողների միության գրական-գեղարվեստական ամսագրի միացյալ այդ համարը բովանդակում է Վահե Պողոսյանի «Քնոտ այցը», Արա Նազարեթյանի «Ծանր երազ», Հովիկ Վարդումյանի «Թշնամին», Հրաչ Բեգլարյանի «Կաղնին ու մեխը», Վաչագան Հ. Գրիգորյանի «Աղքատ հողատերը» պատմվածքները, Գեւորգ Էմինի, Ալեքսանդր Ղումաշյանի, Հայկ Հրայրի, Նաիրա Հարությունյանի, Շանթ Մկրտչյանի, Էդգար Խաչատրյանի, Հովիկ Էդգարյանի, Ներսես Աբաբեկյանի բանաստեղծությունները, Գուրգեն Խանջյանի, Խաչիկ Մանուկյանի պատերգությունները, թարգմանություններ Շեքսպիրի «Սոնետներից», Ֆոլքների «Աբիսողո՛մ, Աբիսողո՛մը», անգլիական եւ ամերիկյան պոեզիայից, Կամյուի «Առեղծվածը», Հենրի Միլլերի «Սեւ գարուն», Խլեբնիկովի բանաստեղծություններից, Արթուր Շնիցլերի «Իմաստուն մարդու կինը», Քեյ-Քաուսի «Ղաբուս-Նամե», Իսմայիլ Շահրուդի բանաստեղծություններից, Փոլ Քլոտելի «Փակ դուռը», 20-րդ դարի ճապոնական պատմվածքներից: Մշակութաբանական բաժինը ներկայացնում է Ռոբերտ Մուզիլի «Մարդն առանց հատկությունների», Ջոն Ֆաուլզի «Պոեզիան եւ մարդկությունը» եւ «Օսիպ Մանդելշտամը հավերժության մեջ»: Գրականագիտությունը ներկայացնում է ամսագրի գլխավոր խմբագիր Աբգար Ափինյանի «Վահե Օշականը եւ արդի հայ միտքը» հոդվածը: «Նոր դարում» տպագրված են նաեւ Զավեն Բեկյանի «Պարականոն զրույց» խոհագրությունը, Թորգոմ պատրիարք Մանուկյանի «Հակոբ Օշական եւ Վահան Թեքեյան» եւ «Երկխոսություն Գրիգոր Ավագյանի հետ», Կարինե Աշուղյանի «Արցախյան նոթեր», Ռոբերտ Եսայանի «Ուրվագծեր Շուշիի մշակութային օրագրից»: Ինչպես նաեւ Ստեփան Զորյանի «Երեւան-Ղարաքիլիսա», Արփենիկ Չարենցի «Պարույր Սեւակ», Ռուբեն Նահատակյանի «Վերջին մոհիկանը», Եդուարդ Ավագյանի «Նշանավոր երեւանցիները» հուշագրությունները, «Գրքերի տեսությունը» ներկայացնում է Մետաքսեի «Ես սիրում եմ Շամիրամին», Ազատ Եղիազարյանի «Կարեւոր քայլ Սփյուռքի ճանաչման ճանապարհին», «Լույսի վիճակ» գրախոսականը: Ամսագրի ցուցասրահը ներկայացրել է նկարիչ Հրանտ Թադեւոսյանին: «Նոր դարի» 3-4 համարը եզրափակում են Արտաշես Ղազարյանի «Սագա արեւ աստծո մասին» եւ «Մեր մրցանակակիրները» նյութերը:

Ա. Հ.

«Աստղիկ-97» գեղեցկուհին կընտրվի մայիսին

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեւանի պետական կամերային թատրոնը կրկին նախաձեռնել է գեղեցկուհիների «Աստղիկ» մրցույթը, որի եզրափակիչ փուլը կկայանա մայիս ամսին: Մրցույթին կարող են մասնակցել 17-24 տարեկան բարետես աղջիկներ, որոնց հասակը, ինչպես պահանջում են միջազգային չափանիշները, ցածր չէ 168 սմ-ից:

«Միջազգային մրցույթներում մասնակիցները հանդես են գալիս ազգային հագուստներով, եւ այս անգամ նպատակ ունենք հայ գեղեցկուհիների ելքը եւս կազմակերպել մարզերի տարազներով», ասաց թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Արա Երնջակյանը:

Չարենցի հոբելյանը՝ Չարենցի դպրոցում

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չարենցի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված հոբելյանական միջոցառումների շարք է ծրագրել Երեւանի Չարենցի անվան թիվ 67 դպրոցը: Ուսումնական տարին այստեղ սկսվել էր Չարենցով. սեպտեմբերից կազմակերպվել են ասմունքի ցերեկույթներ, բանաստեղծին նվիրված տոնօրյակներ: Արդեն պատրաստ է չարենցյան մեկամսյակի ծրագիրը, որը կսկսվի փետրվարի 13-ին: Մեկ ամիս աշակերտներն ու ուսուցիչները թարմ ծաղիկներ կդնեն բանաստեղծի կիսանդրին, դպրոցում կկազմակերպվեն ասմունքի ժամեր, գրական ցերեկույթներ ու հանդիպումներ, ինչպես նաեւ փոքրիկ ցուցահանդեսներ:

Ինչպես ասաց դպրոցի տնօրեն Անահիտ Ղազարյանը, փետրվարի 13-ից մարտի 13-ը կանցկացվեն դասարանական միջոցառումներ, եւ միամսյակը կավարտվի հանդիսավոր ցերեկույթով: Իսկ մինչեւ ուսումնական տարվա վերջը այստեղ պարբերաբար «կհնչի» Չարենցը:

Թեեւ դպրոցը բավականին փորձ ունի բանաստեղծի հոբելյանը կազմակերպելու գործում (1987-ին այստեղ հանդիսավորությամբ նշվել է Չարենցի 90-ամյակը, անցած տարի՝ անվանակոչության 40-ամյակը), վերջերս ստեղծված Չարենցի ծննդյան 100-ամյա հոբելյանի տոնակատարության կազմակերպման պետական հանձնաժողովում Չարենցի անվան դպրոցից ներկայացուցիչ չկա: Եվ դպրոցի անձնակազմն իր ուժերով ու միջոցներով է նշելու բանաստեղծի հոբելյանը, ասաց Անահիտ Ղազարյանը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ մարզական

ԱՊՀ ԳԱՎԱԹ

Կիեւի «ճեղքնթացը» ընթանում է առանց կանգառի

Վալերի Լոբանովսկին գտնում է, որ իր թիմը լավ է նախապատրաստվում մրցաշրջանին

ՀՐԱՅՐ ՆԱԶԱՐՅԱՆ

ԱՊՀ երկրների չեմպիոնների գավաթի 5-րդ խաղարկությունը պատմության գիրկն անցավ: Հիշեցնենք, որ այս տարի մրցաշարը նվիրված էր Ռուսաստանի ֆուտբոլի 100-ամյակին: Ինչպիսի՞ն կլինի ստուգատեսի հետագա ճակատագիրը, ցույց կտա ժամանակը: Իսկ հանգստյան օրերին կայացան վճռորոշ հանդիպումները: Թերեւս, երկու կիսաեզրափակիչները միավորում է համառ պայքարը: Ընդ որում, թվում էր, թե նախօրոք պարտության դատապարտված թիմերը կհաղթեն մրցակիցներին:

Առաջին կիսաեզրափակիչում ուժերը չափեցին Կիեւի «Դինամոն» եւ Ռիգայի «Սկոնտոն»: Մրցամարտն այնքան էլ դիտարժան չստացվեց: Դրա պատճառը մերձբալթյան ֆուտբոլիստներն էին, որոնք հմտորեն գցում էին խաղի տեմպը: Առաջին խաղակեսում դինամոյականները համեմատաբար շատ էին տիրում գնդակին, սակայն իսկապես սուր գրոհներ անհամեմատ քիչ ստեղծեցին: Ռիգացիները պատասխանում էին բավականին վտանգավոր հակագրոհներով: Հիշարժան էր միայն Մաքսիմովի? ներխուժումը «Սկոնտոյի» տուգանային հրապարակ: Գտնվելով սուր անկյան տակ, նա կարողացավ ուժեղ հարված հասցնել, սակայն ռիգացիների երիտասարդ դարպասապահ Ալեքսանդր Կոլինկոն ետ մղեց գնդակը: Վրա հասած Սերգեյ Ռեբրովի հարվածը շեղ ստացվեց: Երկրորդ խաղակեսը նորություն չմտցրեց թիմերի պայքարում: Հաղթողին որոշելու համար հարկ եղավ դիմել լրացուցիչ 11 մ հարվածների: Նախորդ փուլում «Սկոնտոյի» ֆուտբոլիստները նույն սցենարով առավելության էին հասել թբիլիսցիների նկատմամբ: Այս անգամ էլ նրանց մարզիչ Ալեքսանդր Ստարկովը փոխարինեց դարպասապահին, Կոլինկոյի փոխարեն խաղադաշտ դուրս բերելով Ռայմոնդ Լայզենսին: Սակայն այս անգամ բախտը ժպտաց կիեւցիներին, որոնք էլ հարվածաշարը շահեցին 4–1 հաշվով:

Անդունդի եզրով էր «քայլում» նաեւ Մոսկվայի «Սպարտակը»: Եթե չլիներ մրցավարների կողմնապահությունը, հավանաբար, երկրորդ կիսաեզրափակիչում հերթական անակնկալը կմատուցեր Աշգաբադի «Կոպետդաղը»: Թուրքմեն ֆուտբոլիստները վստահ սկսեցին հանդիպումը: «Կոպետդաղի» վրացի «լեգեոներ» Կախա Գոգոլաձեն նվաճեց մոսկովյան հանդիսատեսի համակրանքը: Նա միայնակ խոցում էր «Սպարտակի» պաշտպանությունը, բազմաթիվ տհաճ պահեր ստեղծելով նրանց դարպասի մոտ: Արդեն 4-րդ րոպեին գերազանց փոխանցում ստանալով իր հայրենակից Տկալաձեից, Գոգոլաձեն մեն-մենակ դուրս եկավ դարպասապահ Նիգմատուլինի դեմ եւ բացեց հաշիվը: Փորձելով ետ բերել կորցրածը, մոսկվացիները մեծամասամբ գրոհում էին եւ հաճախ հարվածում «Կոպետդաղի» դարպասապահ Եվգենի Նաբոյչենկոյի պաշտպանած դարպասին: Սակայն հարվածների մեծ տոկոսը խոտան էր ստացվում: Աշգաբադցիները երբեմն սուր հակագրոհներ էին կազմակերպում: Դրանցից մեկն էլ 41-րդ րոպեին կրկին արդյունավետ ավարտվեց: Գոլի հեղինակ դարձավ Գեորգի Տկալաձեն: Սակայն գլխավոր մրցավար մինսկցի Վադիմ Ժուկը եւ եզրային մրցավարը խաղից դուրս վիճակ «հորինեցին» եւ գոլը չհաշվեցին: Համարյա ամբողջ երկրորդ խաղակեսը սպարտակցիները փորձում էին հավասարեցնել հաշիվը: Մրցակցի դարպասը իրենց մշտական նշանառության տակ էին վերցրել Տիխոնովը, Ցիմբալարը, Տիտովը եւ այլ ֆուտբոլիստներ: Խաղի 72-րդ րոպեին մոսկվացի ֆուտբոլիստները աջ եզրից տուգանային հարվածի իրավունք ստացան: Իլյա Ցիմբալարը գնդակը «կախեց» տուգանային հրապարակի վրա եւ բարձրահասակ Միրոսլավ Ռոմաշենկոն գլխի գեղեցիկ հարվածով արդյունավետ վերջակետ դրեց գրոհին: Մնացած ժամանակահատվածում Ռուսաստանի չեմպիոնները ապարդյուն փորձում էին կորզել հաղթանակը: Կրկին ամեն ինչ վճռեցին 11 մ հարվածները, որոնք էլ 3–2 հաշվով հաղթանակ բերեցին «Սպարտակին»:

Կիրակի փետրվարի 2-ին, չեմպիոնների մրցաշարի եզրափակիչում, որը կայացավ ԲԿՄԱ մարզադաշտի խաղադաշտում, գլխավոր մրցանակը վիճարկեցին «Սպարտակը» եւ Կիեւի «Դինամոն»: Մարզասերները ականատես եղան լարված պայքարի, ճակատագրական սխալների եւ 5 գոլերի: Առաջին խաղակեսն անցավ փոփոխակի առավելությամբ: Դժվար էր թիմերից որեւէ մեկին տալ առավելությունը: Կիեւցիները բավականին խիտ պաշտպանություն ունեին, սակայն երկար փոխանցումների շնորհիվ շատ արագ պաշտպանությունից անցնում էին հարձակման: «Սպարտակը», ընդհակառակը, մրցակցի դարպասի մոտ էր փորձում դուրս գալ՝ օգտագործելով միջին եւ կարճ փոխանցումները: Դինամոյականները ստիպված էին գրոհել եզրերով: 36-րդ րոպեին նրանց հիանալի կոմբինացիա հաջողվեց կազմակերպել: Ալենիչեւի փոխանցումից Եգոր Տիտովը գլխի հարվածով խփեց առաջին գոլը: Այնուհետեւ մեծ ուժերով գրոհում էին կիեւցիները, որոնք էլ կարող էին պատասխան գոլը խփել արդեն խաղակեսի վերջում: Օգտվելով «Սպարտակի» պաշտպանների սխալից, դարպասի մոտ դուրս եկավ բելառուս «լեգեոներ» Բելկեւիչը, սակայն նրա հարվածից հետո գնդակը ետ մղեց ձողափայտը: Երկրորդ խաղակեսի սկզբում կոպիտ սխալ թույլ տվեց «Սպարտակի» դարպասապահ Ռուսլան Նիգմատուլինը: Մոտ 17 մետրից Բելկեւիչի կատարած թույլ հարվածն անակնկալի բերեց նրան: Բաց թողած գոլից հետո մոսկվացիները կորցրեցին իրադրության հսկողությունը եւ սկսեցին կոպիտ սխալներ թույլ տալ պաշտպանությունում: Մի քանի րոպե անց (52-րդ րոպեին) դինամոյականները առաջ անցան հաշվի մեջ: Կրկին Բելկեւիչը ներխուժում է տուգանային հրապարակ, եւ նրան կոպտորեն գրոհում է Խլեստովը: Երեւանցի մրցավար Սլավա Ղազարյանը ցույց է տալիս 11 մ նշանակետը, իսկ Անդրեյ Շեւչենկոն հստակ հարվածով պատժում է տանտերերին, խփելով իր 6 գոլը մրցաշարում: Կիեւցիները կարող էին մեծացնել հաշվի մեջ եղած տարբերությունը, սակայն հաջողության հասավ «Սպարտակը»: 81-րդ րոպեին տուգանային հրապարակի անկյունում վայր գցեցին Տիխոնովին, որն էլ 11 մ դիպուկ հարվածով վերականգնեց հավասարակշռությունը: Ի դեպ, սա նաեւ Տիխոնովի 6-րդ գոլն է: Սակայն, «Սպարտակի» երկրպագուներին վիճակված էր ուրախությունը տոնել 4 րոպե: Կրկին նրանց սիրելիները սխալվում են պաշտպանությունում եւ հանդիպման հերոս Բելկեւիչը վերջակետ է դնում լարված հանդիպմանը: Մրցամարտի ավարտից հետո տեղի ունեցավ պարգեւատրման արարողությունը: Երկրորդ տարին անընդմեջ մրցաշարի հաղթող դարձած Կիեւի դինամոյականներին հանձնվեց պատվավոր մրցանակը: Թիմի ֆուտբոլիստները նաեւ ոսկե մեդալներ եւ դրամական պարգեւներ ստացան: «Սպարտակի» ֆուտբոլիստները արժանացան արծաթե մեդալների եւ 10-ական միլիոն ռուբլի պարգեւի: Մրցաշարի լավագույն ֆուտբոլիստներ ճանաչվեցին՝ դարպասապահ Ալեքսանդր Շովկովսկին («Դինամո», Կիեւ), պաշտպան Միրոսլավ Ռոմաշչենկոն («Սպարտակ»), կիսապաշտպան Յուրի Կալիտվինցեւը («Դինամո», Կիեւ) եւ հարձակվող Եգոր Տիտովը («Սպարտակ»): Լավագույն ռմբարկուներն են Անդրեյ Շեւչենկոն («Դինամո», Կիեւ) եւ Անդրեյ Տիխոնովը («Սպարտակ»), որոնք իրենց հաշվին գրանցեցին 6-ական գոլ:

Հանդիպման ավարտից հետո հաղթող թիմի ավագ մարզիչ Վալերի Լոբանովսկին, «Ֆուտբոլի տեսություն» հաղորդմանը տված հարցազրույցում նշեց, որ իրենք նպատակ չէին դրել ամեն գնով հաղթել մրցաշարում: «Սա Ուկրաինայի առաջնությանը եւ աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարին նախապատրաստության հերթական փուլն էր: Հաճելի է շահել մրցաշարը, բայց ոչ ավելին», ասաց նա: Իսկ Ռուսաստանի ֆուտբոլի միության նախագահ Վյաչեսլավ Կոլոսկովն ասաց. «Այն խոսակցությունները, թե այս մրցաշարը այլեւս չի կայանա, կարծում եմ անհիմն են: Մասնակիցներն արդեն զգացել են մրցաշարի «համը»: Նոր ֆինանսական պայմանները, որ մենք կառաջարկենք, «թարմ արյուն» կներարկեն մրցաշարին: Կարծում եմ վաղ է «թաղման քայլերգ» նվագելը»:

Մեր կողմից նշենք, որ այս մրցաշարը պարզապես անհրաժեշտ է ԱՊՀ բոլոր երկրների թիմերին, թեկուզ մրցափորձ ձեռք բերելու եւ նոր մրցաշրջանին նախապատրաստվելու առումով: Գաղտնիք չէ, որ նախկին ԽՍՀՄ շատ հանրապետություններում ֆուտբոլը այնքան էլ լավ վիճակում չէ: Իսկ այս մրցաշարը այդ երկրների ֆուտբոլի կայացման ճանապարհին մի հանգրվան է: Այնպես որ հուսանք հաջորդ տարի սովորական ժամկետներին նախկին միասնական երկրի ակումբները կրկին կհանդիպեն Մոսկվայում:

ԱՊՀ չեմպիոնների գավաթ. Եզրափակիչ

«Սպարտակ» (Մոսկվա, Ռուսաստան)– «Դինամո» (Կիեւ, Ուկրաինա)՝ 2–3 (1–0)

Մոսկվա, ԲԿՄԱ մարզադաշտ, 2 փետրվարի:
Մրցավարներ՝ Սլավա Ղազարյան (Երեւան), Սերգեյ Մարտինով (Մոսկվա), Սերգեյ Ֆրանցուզով (Մոսկվա):
«Սպարտակ». Նիգմատուլին, Խլեստով, Անանկո, Ցիմբալար, Ռոմաշչենկո, Եվսեեւ (Դույուն, 46), Բախարեւ (Կեչինով, 52), Ալենիչեւ, Տիտով, Միլյոշին (Դեմչենկո, 65), Տիխոնով:
Մարզիչ՝ Օլեգ Ռոմանցեւ
«Դինամո». Շովկովսկի, Վաշչուկ, Գոլովկո, Դմիտրուլին, Խացկեւիչ, Բելկեւիչ, Ռեբրով, Կալիտվինցեւ, Բեժենար, Լուժնի, Շեւչենկո:
Մարզիչ՝ Վալերի Լոբանովսկի
Գոլերը՝ Տիտով (36), Բելկեւիչ (46, 85), Շեւչենկո (52՝ 11 մ), Տիխոնով (81՝ 11 մ):

Կիեւցիները տոնում են հաղթանակը

ԵՐԵՎԱՆ

Նունե Աբրահամյանի չորրորդ հուշամրցաշարն ավարտվեց

Սպորտվարչության լրատվական ծառայությունից հայտնում են, որ «Հրազդան» մարզահամալիրի նետաձգարանում ավարտվեց մարզիկ-ազատամարտիկ Նունե Աբրահամյանի 4-րդ հուշամրցաշարը: Այն կազմակերպել էր Երեւանի քաղաքապետարանի մշակույթի եւ սպորտի բաժինը: Կրակողներ էին դուրս եկել մայրաքաղաքի 8 թիմերի 10 մարզուհիներ եւ 17 մարզիկներ: Նախնական Մ-3 վարժությունում (18 մետրից 2 անգամ) տղամարդկանցից հաղթող դարձավ Անդրանիկ Շահնազարյանը (570 միավոր), իսկ կանանցից ամենադիպուկն էր Աննա Կարմենյանը (458 միավոր): Պատանիների եւ աղջիկների պայքարում աչքի ընկան Միքայել Փիլոյանը (363 միավոր) եւ Տաթյանա Ղուկասյանը (232 միավոր): Եզրափակիչ շրջանի մեծահասակների մրցումներում մրցակիցներին շրջանցեցին Արմեն Դավթյանը (108 միավոր) եւ Աննա Կարմենյանը (99 միավոր): Թիմային հաշվարկում առաջինը ճանաչվեց Երեւանի թիվ 1 թիմը: Հուշամրցաշարում լավագույն արդյունքը ցույց տվեց Անդրանիկ Շահնազարյանը, որը 3-րդ տեղի համար կրակաշարում վաստակեց 113 միավոր: Նա էլ պարգեւատրվեց հատուկ մրցանակով, որը հանձնեց ՀՀ երկրապահ կամավորականների միության փոխնախագահ, 2-րդ աստիճանի մարտական խաչի ասպետ, ԱԺ պատգամավոր, փոխգնդապետ Ալբերտ Բազեյանը:

ԹԵՆԻՍ

Ծունկը «դավաճանեց» Շտեֆի Գրաֆին

Բավականին անակնկալ հանգուցալուծում ունեցավ Տոկիոյում կայացած թենիսի կանանց միջազգային մրցաշարի եզրափակիչ մրցամարտը: Աշխարհի թիվ 1 ռակետ Շտեֆի Գրաֆը, ծնկի վնասվածքի պատճառով, վճռական հանդիպմանը շվեյցարուհի Մարտինա Հինգիսի դեմ դուրս չեկավ: Երկու փայլուն թենիսիստուհիների առերես մենամարտի տապալումը առանձնակի չվշտացրեց մրցակիցներին, սակայն մեծ հիասթափություն պատճառեց 9 հազար հանդիսատեսներին: Հաղթանակը առանց պայքարի շնորհվեց Հինգիսին: Ավելացնենք, որ կիսաեզրափակիչում Գրաֆը պարտության էր մատնել հոլանդուհի Բրենդա Շուլց-Մակարտնիին, իսկ Հինգիսը առավելության էր հասել գերմանուհի Անկե Խուբերի նկատմամբ: Շանհայում (Չինաստան) ավարտված թենիսի տղամարդկանց միջազգային մրցաշարի եզրափակիչում սլովակ թենիսիստ

Յան Կրոշլյակը 6–2, 7–6 հաշվով հաղթեց ռուսաստանցի Ալեքսանդր Վոլկովին:

ՇԱԽՄԱՏ

Ռուսը ցնծում է, իսկ հոլանդացին կրկին տխրում է

Ռուս շախմատիստ Վալերի Սալովը դարձավ Հոլանդիայում անցկացվող միջազգային մրցաշարի հաղթող: Վերջին 13-րդ տուրում նա ոչ-ոքի խաղաց Վիկտոր Կորչնոյի (Շվեյցարիա) հետ եւ վաստակեց 8,5 միավոր: Հաղթողից կես «քայլ» հետ մնացին ուկրաինացի Ալեքսանդր Օնիշչուկը, հոլանդացի Յարեն Պիկետը եւ բոսնիացի Իվան Սոկոլովը: Նշենք, որ երկար ժամանակ մեծ առավելությամբ առջեւից ընթանում էր Պիկետը: Սակայն ռուս շախմատիստը վստահ անցավ վերջին «շրջադարձը» եւ գրավեց առաջին տեղը:

«Արեւածագը» կսկսվի այսօր

Ավանդաբար փետրվարին Իրանում տեղի են ունենում «Արեւածագի 10 օր» անունը կրող միջազգային մրցումներ, որին մասնակցում են տարբեր մարզաձեւերի ներկայացուցիչները: Այս տարի ստուգատեսը հոբելյանական է՝ նվիրված Իրանում իսլամական հեղափոխության 20-ամյակին: Սպորտվարչության լրատվական ծառայությունից տեղեկացանք, որ արդեն մրցավայր է մեկնել հանրապետության առաջատար բադմինտոնիստ Հայկ Միսակյանը, որին ուղեկցում է մարզաձեւի հանրապետական ֆեդերացիայի նախագահ Սերգեյ Վարդանովը: Ավելացնենք, որ բադմինտոնի մրցումները կմեկնարկեն այսօր, Իրանի Մաշադ քաղաքում: Մրցաշարը վերջնագիծը կհասի փետրվարի 9-ին: Ինչ վերաբերում է մրցաշարին ընդհանրապես, ապա ամսվա ընթացքում ձեզ կծանոթացնենք հայ մարզիկների մասնակցությանը:

Մրցասպարեզում պատանի մարզիկներն էին

Հանգստյան օրերին, «Հայաստան» ՄՄ մարզադահլիճում անցկացվեց թեթեւ ատլետիկայի ՀՀ պատանիների եւ աղջիկների ձմեռային անհատական-թիմային առաջնությունը, որին մասնակցեցին Երեւանի 4, Արտաշատի, Մասիսի, Էջմիածնի եւ Արցախի մեկական թիմերի շուրջ 150 մարզիկներ: Սպորտվարչության լրատվական ծառայությունից տեղեկացանք մրցաշարի ընթացքի եւ արդյունքների մասին: Ըստ մասնագետների, մասնակիցների ցույց տված արդյունքները միջին մակարդակից էլ ցածր են, այդ իսկ պատճառով հարկ չենք համարում ներկայացնել դրանք: Նշենք միայն հաղթողներին: Աղջիկների 50 մ եւ 200 մ մրցատարածություններում իրեն հավասարը չուներ Ազնի Մկրտչյանը («Հայաստան» ՄՄ): 400 մ վազքատարածությունը բոլորից արագ անցավ Կարինե Բաբայանը (կրթության եւ գիտության նախարարության ՄՊՄԴ): 800 մ մրցատարածությունում վերջնագիծն առաջինը հատեց Համիկ Քոսակյանը («Հայաստան» ՄՄ): 3 կմ մարզական քայլքի մրցումներում առաջինը ճանաչվեց Արեւիկ Խաչատրյանը («Հայաստան» ՄՄ): Հեռացատկի հատվածում լավագույն արդյունքը ցույց տվեց Նաիրա Գեւորգյանը («Հայաստան» ՄՄ): Տղաների 50 մ մրցավազքը շահեց Էդգար Սեդրակյանը (Արտաշատ): 200 եւ 400 մ մրցատարածություններում մրցակցությունից դուրս էր էջմիածինցի Վահագն Հովհաննիսյանը: Արցախցի Էրիկ Մոխրանյանը ամենաարագն էր 800 եւ 1500 մ մրցատարածություններում: Հեռացատկի մրցումներում լավագույնն էր Կորյուն Սարգսյանը («Հայաստան» ՄՄ): Թիմային հաշվարկում առաջին տեղը գրավեց «Հայաստան» ՄՄ հավաքականը, որի մարզիկները իրենց թիմին բերեցին 6247 միավոր:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **Օրվա հետքերով**

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ

«Նախանձ տարի» Թուրքիայում

Թուրքիան մերժում է ԱՄՆ քննադատությունը

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ըստ ԱՄՆ պետքարտուղարության կողմից հրապարակված մարդու իրավունքների տեղեկագրի, անցյալ տարին Թուրքիայի համար «նախանձ տարի» էր: Տեղեկագրում նշված է, որ Թուրքիայում շարունակվել են բռնագաղթերը, նոր սահմանափակումներ են մտցվել մամուլի ու խոսքի ազատության ոլորտում, շարունակվում են կիրառվել կտտանքները, առանց վճռի մահապատիժներ են իրականացվել: Ստամբուլի «Մարմարա» վկայակոչելով փորձագետներին, գրում է, որ տեղեկագիրը կունենա իր ազդեցությունը ԱՄՆ-ի կողմից Թուրքիային զենքի վաճառքի խնդրում:

Թուրքիայի արտգործնախարարությունը հունվարի 31-ին հերքել է նախորդ օրը ԱՄՆ պետքարտուղարության տարեկան տեղեկագրում հրապարակված մարդու իրավունքների ասպարեզում Թուրքիայի հասցեին կատարված քննադատությունները, ամբողջովին «անընդունելի» համարելով որոշ հատվածներ: Նախարարությունն ավելացրել է, որ Թուրքիայում զգալի բարեփոխումներ են արձանագրվել անցյալ տարվա ընթացքում եւ պնդել տեղեկագրի կողմնակալ լինելու մասին, քանի որ այն, իբր, հիմնված է Անկարայի հանդեպ ժխտական դիրքորոշում որդեգրած կազմակերպությունների տվյալների վրա: Թուրքիան տարբեր առիթներով հայտարարել է, որ մարդու իրավունքների պաշտպանության Միջազգային ներում եւ Մարդու իրավունքների պաշտպանության կազմակերպությունները Թուրքիայի հանդեպ կողմնակալ դիրքորոշում ունեն: Ինչպես հայտնի է, ամերիկյան տեղեկագրում նշված էր, թե Թուրքիայում մարդու իրավունքների ոտնահարումները ոչ միայն չեն դադարել, այլեւ մի շարք մարզերում նույնիսկ ավելի են վատթարացել: Տեղեկագրի հրապարակումից մեկ օր առաջ, Բրիտանիայի, Ֆրանսիայի, Գերմանիայի, Իտալիայի եւ Իսպանիայի արտգործնախարարների հետ հանդիպում ունեցած Թուրքիայի արտգործնախարար Թանսու Չիլլերին եւս ասվել էր, թե Եվրամիությանն անդամակցելու Թուրքիայի դիմումը դրական պատասխան չի ստանա այնքան ժամանակ, քանի դեռ Թուրքիայում կշարունակվեն մարդու իրավունքների խախտումները, եւ չեն լուծվի Հունաստանի ու Կիպրոսի հետ եղած խնդիրները:

Եվրոպայում եւս...

Նախքան Թուրքիա վերադառնալը, Թուրքիայի արտգործնախարար Թանսու Չիլլերը Իտալիայի արտգործնախարար Լամբերտո Դինիի հետ ունեցած հանդիպումից հետո, Հռոմում հայտարարել է, որ Եվրոպայում եւս խախտվում են մարդու իրավունքները, սակայն Թուրքիան նախընտրում է դրանց մասին տեղեկություններ չհրապարակել:

«ԵՐԵՎԱՆ» ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Մարդու իրավունքները ծանրակշիռ գործոն ԱՄՆ արտաքին քաղաքականության համար

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ–«ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Մասնագետների կարծիքով, տարբեր երկրներում մարդու իրավունքների մասին պետդեպարտամենտի ամենամյա զեկույցները կարեւոր դեր են խաղում ԱՄՆ արտաքին քաղաքականության ձեւավորման եւ ճշգրտման գործընթացում, իսկ մարդու իրավունքների վիճակը տվյալ երկրում միշտ հաշվի է առնվում տնտեսական եւ առեւտրական պատժամիջոցներ կիրառելու, զենքի վաճառքի եւ օգնություն հատկացնելու հարցերը քննարկելիս:

Հունվարի 30-ին պետքարտուղար Օլբրայթը այս առնչությամբ ասել է. «Երբ մարդու իրավունքների չափանիշերը պահպանվում են, ապա տնտեսական զգալի առաջընթացը ավելի հավանական է դառնում, քանի հակամարտությունները ավելի հեշտ է կանխել; ահաբեկիչներն ու հանցագործները դժվարությամբ են կարողանում գործել, իսկ հասարակությունները լիարժեքորեն են կարող օգտվել քաղաքացիների աշխատանքային հմտություններից եւ եռանդից: Մարդու իրավունքների համար բարեբեր մթնոլորտում ամերիկացիներն ավելի ապահով են զգում: Այդպիսի մթնոլորտում ամերիկացիները գտնում են այն գործընկերներին, որոնց հետ հետապնդում են ընդհանուր տնտեսական, դիվանագիտական եւ անվտանգության նպատակներ, ահա այս պատճառով էլ մարդու իրավունքները եղել են եւ կմնան մեր արտաքին քաղաքականության առանցքը»:

ԱՄՆ իրավապաշտպան մասնավոր կազմակերպությունները, բարձր գնահատելով պետդեպարտամենտի ժողովրդավարության, մարդու իրավունքների եւ աշխատանքի բյուրոյի այս ամենամյա զեկույցները, միաժամանակ կասկած են հայտնում, որ 194 երկրներին վերաբերող այդ փաստաթուղթը կարող է անտեսվել իրավախախտումներ արձանագրած երկրների հետ ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականության ձեւավորման ժամանակ:

Նացիստական հալածանքների ժամանակ Չեխիայից ԱՄՆ փախած Օլբրայթների համար հավասարությունը մարդու իրավունքների վեհ սկզբունքներին նվիրական արժեք ունի: «Այդ հավասարությունը ինձ համար մեծ նշանակություն ունի, քանի որ ես օգտվել եմ դրանից», ասաց Օլբրայթը: Իր ծրագրային ելույթներում նա նշել է, թե մարդու իրավունքները գալիք 4 տարում ծանրակշիռ գործոն կլինեն ԱՄՆ արտաքին քաղաքականության համար:

Շեւարդնաձեն ժամանեց Ֆրանսիա

ՓԱՐԻԶ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ-ՍՊ: Փետրվարի 3-ին սկսվեց Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի պաշտոնական երկօրյա այցը Ֆրանսիա: Այստեղ նա հանդիպումներ կունենա երկրի նախագահի, արտգործնախարարի, Սենատի նախագահի, գործարար շրջանակների ներկայացուցիչների հետ:

Ալիեւի արարողական «նորույթները»

Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի՝ վերջերս Ֆրանսիա կատարած այցը դիվանագիտական արարողակարգի համար իսկական գլուխկոտրուկ դարձավ: Մեկնելու ժամանակ նա պահանջեց պետական այցելություն կազմակերպել: Երբ Ֆրանսիայի պետական պաշտոնյաները չընդունեցին նրա պահանջը (ի դեպ՝ խնդրո առարկա այդ ալիեւյան դեմարշը պիտի որ առնչվեր միայն Հայաստանի հետ), ապա նա ցանկացավ գնալ Վերսալ... այնուհետեւ՝ վերջին պահին միտքը փոխեց: Իսկ Էլֆ ընկերության տնօրինության տված ճաշկերույթում Ադրբեջանի նախագահը փոխեց սեղանի արարողական դասավորությունը, պատվո սեղանի մոտ, նախարարներից առաջ նստեցնելով իր ընտանիքի անդամներին... «ԷՔՍՊՐԵՍ»

Գործավարությունն՝ աբխազերեն եւ ռուսերեն

ՍՈՒԽՈՒՄ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ-ՍՊ: Վլադիսլավ Արձինբայի անձնական հրահանգով Աբխազիայում հրապարակվել է մի որոշում, ըստ որի այսուհետեւ հանրապետությունում գործավարությունն իրականացվելու է բացառապես աբխազերենով ու ռուսերենով:

Անկարայում մահացավ Վրաստանի դեսպանը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ-ՍՊ: Թուրքիայում Վրաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան, 65-ամյա պրոֆեսոր Նոդար Կոմախիձեն հունվարի 30-ին մահացավ Անկարայում: Նրա ոտնամաշի հեռացումից հետո սկսվել էր տրոմբոֆլեբիտ, որից սիրտը կանգ է առել: Դեսպանի աճյունը հատուկ ինքնաթիռով Անկարայից կտեղափոխվի Թբիլիսի:

Անկարայում նշվեց Ուկրաինայի անկախության ճանաչման տարելիցը

3 ՓԵՏՐՎԱՐ, RL: Անկարայում նշվեց Թուրքիայի կողմից Ուկրաինայի անկախության ճանաչման 5-րդ տարելիցը: Ելույթ ունենալով Անկարայում հրավիրված մամուլի ասուլիսում, Ուկրաինայի դեսպան Իգոր Տուրյանսկին ասել է, թե Ուկրաինան իր արտաքին քաղաքականության մեջ առաջնային տեղը տալիս է Թուրքիային: Նա նշել է, որ անցնող 5 տարվա ընթացքում 2 երկրների միջեւ առեւտրի ծավալը հասել է մինչեւ 1 մլրդ դոլարի, եւ որ ստորագրված է ավելի քան 30 առեւտրական պայմանագիր: «Թըրքիշ դեյլին» հաղորդեց, որ հունական Կիպրոսին հրթիռներ վաճառելու ծրագրով Կիպրոսի հիմնախնդրում Ռուսաստանի ներգրավման մասին հարցին Ուկրաինայի դեսպանն ասել է, թե «Ուկրաինան գերադասում է, որ խնդիրը կարգավորվի բանակցությունների սեղանի շուրջ եւ լուծվի 2 պետությունների ուժերով առանց երրորդ երկրի ներգրավման»: ՆԱՏՕ-ի դեպի արեւելք ընդարձակման շուրջ խոսելիս, Իգոր Տուրյանսկին ասել է, թե Ուկրաինան դեմ չէ հյուսիսատլանտյան դաշինքի ընդլայնմանը, սակայն դեմ է նորանկախ պետությունների տարածքներում միջուկային զենքի տեղակայմանը: Նա տեղեկացրել է նաեւ, որ հիմա Ուկրաինան ՆԱՏՕ-ի անդամ դառնալու ցանկություն չունի, հետագայում սակայն դրա հնարավորությունը չպետք է բացառել:

Բելգրադում ծեծվեց Պեշիչը, իսկ Դրաժկովիչն ինքնապաշտպանության դիմելու կոչը ետ վերցրեց

3 ՓԵՏՐՎԱՐ, RFI, RL, DW: Բելգրադում երկուսուկես ամիս շարունակվող փողոցային անընդմեջ ցույցերի ընթացքում ոստիկանությունը երեկ երեկոյան առաջին անգամ կիրառեց ջրանետ սարքեր՝ ցրելու ցուցարարներին: Չորս ժամ դիմակայելուց հետո, մահակներով եւ վահաններով զինված ոստիկանները հարձակվեցին կամուրջներից մեկը շրջափակած ցուցարարների վրա: Փորձելով ցրել 20 հազարանոց ամբոխը, ոստիկանությունը վիրավորեց շուրջ 80 մարդ: Ծեծվածներից մեկը սերբական ընդդիմության 3 առաջնորդներից էր՝ Վեսնա Պեշիչը: Ընդդիմության մեկ այլ առաջնորդ՝ Վուկ Դրաժկովիչը կոչ արեց բոլոր ցուցարարներին պատրաստ լինել հակահարված տալու եւ ինքնապաշտպանությանն ապահովելու՝ ոստիկանության նոր հարձակման դեպքում: «Այս երկուշաբթի ողջ Բելգրադը պետք է դուրս գա փողոցներ: Մեր ցույցը խաղաղ կլինի, սակայն բոլորն իրենց հետ պետք է ունենան պաշտպանվելու համար անհրաժեշտ առարկաներ», ասաց Դրաժկովիչը: Նա նաեւ կոչ արեց հարավսլավական բանակին միանալ Միլոշեւիչին տապալելու նպատակ ունեցող ցուցարարներին: Նրա խոսքերով, բանակը չպետք է պարզապես նայի եւ անտարբեր նայի այն հանցագործությանը, որը տեղի է ունենում Բելգրադի փողոցներում: Սակայն ավելի ուշ Դրաժկովիչը հրաժարվեց ինքնապաշտպանությանը նախապատրաստվելու կողմնակիցներին արված իր կոչից՝ ելույթ ունենալով մամուլի ասուլիսում, նա այդ կոչն անվանեց զգացմունքային ռեակցիա Բելգրադում ցույցի դաժան ցրման կապակցությամբ: Դրաժկովիչի խոսքերով, ընդդիմությունն առաջվա նման հույսը կդնի բռնությունից հրաժարվելու վրա: Ֆրանսիան, Մեծ Բրիտանիան եւ Գերմանիան խստորեն պարսավեցին սերբական ոստիկանության գործողությունները: Ֆրանսիայի արտգործնախարար Էրվե դը Շարետը որոշում կայացրեց տիկին Պեշիչին եւ ընդդիմության 2 այլ առաջնորդների՝ Վուկ Դրաժկովիչին եւ Զորան Ջինջիչին հրավիրել Փարիզ: «Այս հրավերը ընդդիմության առաջնորդների ճանաչում է նշանակում Ֆրանսիայի կառավարության կողմից», ասված է արտգործնախարարության կոմյունիկեում:

Ռուսաստանն ու Մոնղոլիան ռազմական համագործակցության համաձայնագիր ստորագրեցին

ՄՈՍԿՎԱ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՏ: Մոսկվայում այցով գտնվող Մոնղոլիայի պաշտպանության նախարարը իր ռուս գործընկերոջ հետ քննարկել է երկու երկրների ռազմական գերատեսչությունների միջեւ շփումների հետագա հնարավորությունները եւ հեռանկարները: Բանակցությունների արդյունքում ստորագրվել է ռազմա-տեխնիկական համագործակցության մասին համաձայնագիր:

Հանդիպման արդյունքները մեկնաբանելիս, Իգոր Ռոդիոնովը արտահայտվել է Մոսկվայի եւ Ուլան-Բատորի համագործակցության օգտին:

Մոնղոլիայի պաշտպանության նախարարը հանդիպելու է նաեւ Ռուսաստանի զինված ուժերի պետ Վիկտոր Սամսոնովին եւ այցելելու է Կուբինկի ավիակայազորը, ուր նրան կցուցադրվեն ռուսական ժամանակակից ռազմական ավիատեխնիկայի նմուշներ:

Հարավային Օսիան ճանաչեց Չեչնիայի անկախությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ-ՍՊ: Հարավային Օսիայի նախագահ Լյուդվիգ Չիբիրովը շնորհավորել է Ասլան Մասխադովին Չեչնիայի նախագահ ընտրվելու առթիվ: Չեչնիայի նախագահին ուղղված իր նամակում Չիբիրովը նշում է, որ օս ժողովուրդն ու իր ղեկավարությունը ճանաչում են Չեչնիայի Հանրապետության քաղաքական եւ տնտեսական լիիրավ անկախությունը:

Երկաթուղային վթար Եգիպտոսում

3 ՓԵՏՐՎԱՐ, BBC: Առնվազն 11 մարդ զոհվեց Եգիպտոսի հարավում տեղի ունեցած երկաթուղային վթարի պատճառով: Ինչպես հաղորդեց եգիպտական Մենա լրատվական գործակալությունը, Ասուանի եւ Լյուքսորի միջեւ ընկած ուղեմասում բեռնատար գնացքը խփեց մարդատարին: Մարդատար գնացքը գալիս էր Ալեքսանդրիայից: Փրկարարների խոսքերով, մարդատար գնացքի վերջին վագոնն ամբողջովին ջախջախված է, եւ զոհերի թիվը կարող է աճել:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
2 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 1-ին հարկում, Դեմիրճյան 17 շենք:
Հեռախոսներ՝ 58-18-41, 52-30-56

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
3 սենյականոց բնակարան, ավտոտնակով, Այգեստանի փողոցում:
ՀԵՌԱԽՈՍՆԵՐ՝ 25-11-87, 58-18-41

ՀԱՐԳԵԼԻ ԵՐԵՎԱՆՑԻՆԵՐ
Տեղեկացնում ենք, որ սկսել է գործել «Նաիրյան Հանրապետություն» նոր հեռուստաընկերությունը
Հեռ. 288570, 522510

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
Գնում եմ էլեկտրական գեներատոր 5-6 կՎտ հզորությամբ:
Զանգահարել 581841, ժամը 15-ից հետո:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
Առանձնատուն, 80 քառ. մ, ճկուղ-ավտոտնակով եւ երկու բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանքի), «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ): Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոքրիկ այգի:
Զանգահարել 27 22 57 ժամը 10-16, 58 33 26 ժամը 18-23

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ – ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԵՎ ՊԱՀԱՆՋԱՐԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԵՌԱԽՈՍՈՎ՝ 589167, 581351

«Պարբերական» հրատարակչութեան տպարան, Երեւան-23, Արշակունեաց 2. Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69149. Պատուէր 508. Տպաքանակը 3000. Ստորագրուած է տպագրութեան 3. 02. 1997. Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@